

FHL EXPEDITIONSKURS 2017

Ivalojoiki - Inarijärvi

Sex veckors kanotfärd på Nordkalotten

*Torbjörn Hallberg, Alma Bågefalk, Jonas Sjöblom, Katinka Johansson,
Johan Kihlgren, Lovisa Larsson, Mattias Pettersson*

Innehåll

Inledning med bakgrund	4
Mål och syfte	5

Färdberättelse	
Bilresan upp från Sjövik till norra Finland (9 - 11 juni 2017)	6
Mårkan över fjället (12 - 19 juni 2017)	7
Första dagarna på älven (20 - 22 juni 2017)	10
Fortsatt färd på älven (23 juni - 3 juli 2017)	11
Fortsatt färd på älven (4 - 9 juli 2017)	14
Ivalo (10 - 15 juli 2017)	19
Inarijärvi (16 - 26 juli 2017)	22
Epilog	

Praktiska delen	
Rutt	28
Logistik	29
Reflektion kring rutt och logistik	30
Kulturhistoria i området	31
Natur och djur	33
Mat	35
Utrustning	37
Reflektioner kring utrustning	41
Sjukvård och säkerhet	42
Kartor	46
Reflektion rörande kartorna	46
Hund på färd	47
Sammanfattande reflektion om hund på färd	50
Fiske	50
Organisation	51
Avslutning	52

Bilagor	
Bilaga 1: Kontrakt	53
Bilaga 2: Tidsplan	55
Bilaga 3: Matplanering	57
Meny	57
Organisation, recept och måltidsmängder	58
Bilaga 4: Mötesprotokoll inför färden	62
Expeditionsmöte 13 - 15 januari 2017	62
Protokoll 24/2 - 2017	64
Protokoll 25/3 - 2017	66
Protokoll 2017-05-07, Sjövik	67
Skypemöte 21/5	69
Bilaga 5: Mötesprotokoll under färden	71
Mötesprotokoll 14:e Juni	71
Veckomöte 19/6	73
Mötesprotokoll 26 juni	74
Mötesprotokoll för den 5/7 2017	75
12/7–2017 Mötesprotokoll Ivalo	77
Protokoll möte dag 42 på färden	79
Bilaga 6: Läkemedelslista	82

Deltagare i kursen:

fr.v. Alma Bågefalk, Mattias Pettersson, Katinka Johansson, Lovisa Larsson, Jonas Sjöblom, Torbjörn Hallberg, Johan Kihlgren

Handledare: Bo Weslien

Bilder i rapporten:

Jonas Sjöblom s. 1, 21 (övre), 24, 26, 29, 31 (övre + mitten), 33 (övre), 36 (övre högra), 48, 49
Alma Bågefalk s. 3, 6 (övre), 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 30, 31 (nedre), 32, 33 (nedre), 34 (två övre + nedre), 35, 36 (vänstra), 37, 38 (båda), 44, 50
Johan Kihlgren s. 6 (nedre två), 7, 8
Torbjörn Hallberg s. 12 (övre)
Lovisa Larsson s. 12 (nedre), 21 (nere), 25, 36 (nedre högra), 41
Katinka Johansson s. 23, 33 (mitten), 34 (näst nedre)
Ingrid Johansson s. 27
Mattias Pettersson s. 43

Inledning

Bakgrund

Rapporten sammanfattar en sex veckors kanotfärd längs Ivalojoiki och på Inarijärvi i norra Finland under sommaren 2017.⁽¹⁾ Den är en del av vår redovisning och är tänkt att beskriva färden från idéstadium till efterarbete. Färden genomfördes som en Expeditionskurs vid Sjöviks folkhögskola. Kursen omfattade utöver själva färden i sig även planering och förberedelser inför färden, dokumentation under färden, samt efterarbete och redovisning efter avslutad färd.⁽²⁾

Två Expeditionskurser har tidigare genomförts i skolans regi. En kajakfärd längs svenska kusten samt en kanotfärd i Kanada. Expeditionskurserna är tänkta att genomföras i samma anda som FHL- utbildningen (Friluftsliv-Hantverk-Ledarskap) vid Sjöviks folkhögskola och utan företagssponsring. För att delta i en Expeditionskurs är det en fördel om man gått på FHL, men inte ett krav.⁽³⁾

På morgonen lördagen den 10 maj 2017 avreste en grupp bestående av sju personer och en hund från Sjöviks folkhögskola utanför Avesta i Dalarna. Riktning norra Finland. Vår färd hade börjat.

Fast det är klart... Egentligen hade på ett sätt färden börjat långt tidigare. Som en idé. En idé hos ett par före detta elever på FHL. En tanke på att göra en längre färd. I orörd natur. Med enkla medel. Inte för dyrt. Så inte så långt bort. Norra Finland? Exakt hur idén uppstod och varför kanske ingen vet. Inspiration från liknande färder? Högst sannolikt. Influerat av tiden på FHL? Mycket troligt. Kanske fanns idén där ännu tidigare.

Varför vill man göra en sådan här färd? För att ha kul? Självklart? Svaret är förmodligen mer komplext och beroende på vem man frågar. Förhoppningar om att öka våra kunskaper och färdigheter, om att inspirera andra att göra nåt liknande? Ingen av oss skulle nog svarat nej på dessa frågor. Så de kan sägas ha utgjort en del av det gemensamma målet och syftet med vår färd. Under planeringen diskuterade vi dessa frågor, väl värda att reflektera över, tillsammans med kursens handledare Bo Weslién.

Processen från idé till praktik är nog svårgripbar. Klart är iallafall att från det att idén uppkom tills dess att färden faktiskt blev av tillkom succesivt ett antal personer som var intresserade av att vara med. Några av dessa bestämde sig för att följa med. Den sista deltagaren som kom att ansluta till gruppen tillkom relativt sent under planeringsstadiet. Alla deltagare utom en hade tidigare gått på FHL. Alla deltagare kände någon eller några i gruppen sedan tidigare, men ingen kände alla.

Färdplaneringen inleddes på allvar i samband med kursstarten i början av januari 2017, även om några få möten hållits innan dess. Vi samtalade då om visioner, önskemål, kommunikation och beslutsfattande. Vi bestämde att gruppen skulle träffas ungefär en gång i månaden över en helg för att umgås och ha planeringsmöte på Sjövik. Vi gjorde upp en tidsplan för våra förberedelser och möten samt fördelade övergripande ansvarsområden.

Tidsplanen omfattade förutom praktiska göromål även frågor som behövde diskuteras och beslut som behövde fattas framöver. Vi diskuterade också gruppens gemensamma ekonomi och gjorde en grov budget. Vi bestämde oss också för hur vi skulle kommunicera mellan mötena, via sms-grupp, mail-grupp och videokonferens. Tidsplanen finns som en bilaga till rapporten.

Torbjörn Hallberg, Sjöviks folkhögskola, 2017-09-19

(1) Älven Ivalojoiki mynnar ut i sjön Inarijärvi. Det svenska namnet på Inarijärvi är Enare träsk.

(2) Man kan även ta del av vår färd på Facebook. Facebookgruppen heter Ivalojoiki-Inarijärvi-Ishavet.

(3) Länkar till Expeditionskursernas rapporter finns på Sjöviks folkhögskola internetsajt (FHL-kursens webbsida).

Mål och syfte:

Att göra den här färden handlar för oss mycket om ett utforskande. Vi vill utforska hur det är att vara ute så länge att färdlivet blir en vardag. Så länge att vi kan se och delta i naturens skiftningar när en årstid övergår i nästa. Så länge att vi kommer in i naturens rytmer.

Kärleken och känslan av att må bra i naturen är det som driver oss. Genom att befinna oss i naturen under en hel sommar hoppas vi kunna stärka vår relation till naturen ännu mer. Att använda oss av naturen på olika sätt i vår vardag, kommer att göra relationen tydligare. Vi vill hitta ett ömsesidigt förhållningssätt till jorden som vi kan ta med oss i livet. Färden är ett sätt att utforska våra egna behov och begär genom ett enkelt levnadssätt. Kanske hittar vi svar på vad vi vill och behöver i våra liv där hemma. Hur vi kan leva enklare, utan att belasta kommande generationer eller människor i andra världsdelar? Hur kan vi leva närmare naturen, med mindre stress och högre välbefinnande?

Att vara borta från samhället under lång tid och vara helt och fullt i nuet, utan distraktioner kommer att ge oss perspektiv också på samhället. Att tillsammans som en grupp lösa situationer och utveckla vardagsrutiner kommer ge oss mycket värdefulla erfarenheter av hur människor och grupper fungerar. Och hur vi själva fungerar. Vi hoppas och tror att vi kommer utveckla våra friluftsfärdigheter och vår kunskap och kännskap om naturen omkring oss.

Genom att paddla Ivalojoiki, från sin källa på myren till utloppet i sjön Inarijärvi och därefter från andra ändan av sjön ta oss på Munkelva upp till Norges kust, kommer vi få uppleva vattnets väg och naturens förändring från söder till norr. Vi vill genom vår färd inspirera fler till ett mer medvetet, icke-kommersiellt friluftsliv, på naturens villkor.

Sammanställt av Alma

Färdberättelse

9- 11 juni 2017

Bilresan upp från Sjövik till norra Finland

Skrivet av Johan

Vi hade redan packat bilarna dagen innan, på fredagen, så det skulle bara vara att kliva upp äta frukost och sen åka. Avfärden planerades till 08.30-09.00. Tror ni det hände?? Jaja...

Vi åkte en killbil och en tjejbil. Killbilen var bilen som var för de som ville ha det lugnt medan man åker bil. I tjejbilen spelades det musik och Peikko (hunden) satt i denna bilen, Katinka Lovisa och Alma lika så. I killbilen satt Jonas, Mattis och Torbjörn. Vi åkte ut mot Gävle tätt följda av varandra. I samband med att Johan plockades upp i Huddik åt vi tillsammans på en välkänd hamburgerkedja. Johan följde grupptrycket och anslöt sig till killbilen. Varför bryta ett vinnande koncept? Bilresan fortsatte upp mot Luleå som var vårt mål för kvällen.

Kaffe... kissa... tanka... kaffe ...kissa...tanka... sträcka på benen och byta chaufför. Ibland ledde hungern in oss i små samhällen, i förhoppning om att det skulle finnas en pizzeria eller dyligt. Men med dåligt resultat hamnade vi till sist på en pizzeria som precis stängde när vi gick in. Så vi fick sätta oss på trappan och äta matsäck. Ost, smör, korv, färsk frukt och sånt vi visste vi skulle sakna i matväg under sommaren. Allt svaldes under kvällen. Hädanefter skulle vi bara äta torkad mat. Alla njöt av att vi faktiskt nu var på väg på riktigt. För två år sen var detta bara en ide som vi beslöt oss om skulle bli sant. Vi hade lyckats dra detta projekt till verklighet =). Alla hade sin egen bild av hur källorna, bäcken, ån, älven, sjön skulle se ut. Skulle det fortfarande ligga snö? Undra om det fortfarande var tjäle på myrarna. Det hade ju underlättat att gå på den frusna myren, istället för att plaska runt? Hur mycket mygg skulle det bli? Var vi verkligen beredda på norra Finlands mygg?

Trötta kom vi fram till Luleå mitt i natten, solen hade gått ner men det var ljus och vi förstod att ljuset är något vi måste vänja oss vid. I Luleå bodde vi hos Mattis, som har lägenhet och studerar i Luleå. Nästa morgon tog en del av oss den sista duschen för sommaren. Frukost svaldes ner med kaffe och vi åkte vidare. Vi svängde förbi en mataffär och Biltema för att införskaffa det sista. Typ 10kg smör, ost och andra kylvaror. Extra tejp, fiskenät och lite onödigt. I Överkalix åt vi Lunch (middag) kl. 16.00. Torbjörn köpte sommarens upplag av snus. Sen åkte

vi över gränsen in i Finland.

Finland ”ser ut som hemma fast att det är ett annat land” Som Olle i Pistvakt skulle sagt. Här körde vi längs gränsen uppöver in mot Nordkalotten. Även om vi här i södra Dalarna (Sjövik, Avesta) tycker att Luleå och Överkalix låter fruktansvärt långt bort... Så kan vi berätta att det är väldigt långt innan man ens kommer upp till norska gränsen.

Någonstans i norra Finland på en enslig väg, nära där en holländare och hans familj har sin sommarstuga, upptäckte vi att något var fel med kanotstället. Vi stannade till och konstaterade att det var en gammal svetsning som gett vika för Finlands guppiga vägar. Med ett järnrör som vi fick av den holländska familjen, några pinnar och lite rep lagade vi ställningen. Innan vi åkte vidare åt vi en Tacobuffé i dikeskanten. Kvällen blev lång, inte förrän långt in på natten (nästan nästa dag) kom vi fram till Nunnanen, som vi hört om och längtat till så mycket. Vi körde igenom Nunnanen och tog av mot Kalmakaltio. Solen var på väg upp och de som körde bilarna kunde knappt se vägen. Efter den dammiga grusvägen körde vi upp mot vägs ände. Skog blev till ökenlandskap som senare övergick till mer björkskog. Björkskogen fick bli vårt hem för natten.

12-19 juni 2017

Mårkan över fjället

Skrivet av Torbjörn

Måndag 12:e juni:

Kvällen innan hade vi anlänt till samevistet Kalmakaltio med bil. Vistet ligger dryga milen norr om byn Nunnanen i finska Lappland. Under natten hade vi sovit en bit därifrån för att inte störa, men också för att inte behöva bära våra grejer längre än nödvändigt. Vi hade detaljstuderat vår karta.

Härifrån skulle vi börja vår vandring mot Ivalo Jokis källa. Innan vi kunde påbörja färden till fots behövde bilarna vi kommit i långtidsparkeras. Fyra personer åkte iväg med dom och släpvagnen på morgonen efter frukost. Den ena skulle stå i Kirkenes medans vi var ute, den andra i Saariselkä några mil söder om Ivalo.

Just innan vi skulle ge oss ut på rekognosceringstur kom en minibuss körande på den gropiga grusvägen mot vårt läger. Vi hade sovit vid vägkanten. Bussen stannade till där vi stod. Mannen bakom ratten började tala till oss på finska. Det visade sig, efter det att konversationen övergått till engelska, att han ville veta vilka vi var och vad vi gjorde här. När vi rätt ut den saken fick vi veta att han var renskötare som drygade ut sin inkomst med att köra taxi. Innan den rådande värmeböljan slagit till för någon vecka sedan, det var nu närmare 25 grader varmt på dagarna, hade det varit skoterföre här. Nu fanns det bara någon enstaka snöfläck kvar. Myggen skulle inte komma igång på allvar än på ett par veckor. (Detta visade sig senare stämma bra.) Vi rådfrågade honom om vårt vägval. Han kände till omgivningarna väl och gav sitt bifall till vår plan. Efter ett ganska långt samtal för han slutligen vidare.

Vi tre och hunden som stannat kvar började nu att gå från vårt första basläger i riktning mot Ivalojoki. Det var jag, Lovisa, Peikko och Johan. Vi gick för att rekognosera terrängen som vi senare skulle märka igenom. (1) Med oss hade vi lite färdkost, men inte så mycket mer, för att kunna gå ganska fort. Med hjälp av vår karta hade vi tagit ut en kompassriktning. Det fanns inte några stigar markerade på kartan dit vi skulle. Medans vi gick hängde vi upp snitslar i träd och buskar längs med vägen. (2) Det gjorde vi för att kunna gå samma sträcka flera gånger utan att använda kompass varje gång.

(1) Märka betyder bära kanoter och packning.

(2) Snitslar är tunna, smala, lätta band, i färger tänkta att vara väl synliga, som kan bindas kring exempelvis grenar.

Det var det lite besvärligt att ta sig fram och det gick inte så fort. En myr med en djup bäck mitt i, följt av täta videsnår och sankmark. Efter ytterligare en stund nådde vi en björkskog på en ås. Där gick det lite lättare att gå. Bitvis kunde vi följa djurstigar. Vi provade att gå både över och runt åsen för att hitta en så lättframkomlig väg som möjligt. På andra sidan åsen fanns en plats med sandjord och lite öppnare terräng. Platsen var delvis omsluten av en myr. Vi följde myrkanten en bit och kom så småningom till en kulle där det växte björk och asp.

Vi kände att det var dags att ta paus för att vila och äta lite. Så vi gick upp på kullen som låg som en holme i myren. Där satt vi solen och åt vår matsäck. Vi döpte platsen till Aspholmen. Efter vår rast beslutade vi oss för att inte gå längre den dagen utan gick tillbaka ungefär samma väg som vi kommit. Vi funderade under tiden vi gick på hur man lättast skulle kunna gå samma väg, men med kanoter och packning, senare.

Tisdag 13:e juni:

Efter frukost började vi följa våra snitslar från dagen innan med målet att reka en längre bit av sträckan. Kanske hela vägen till Ivalojojkis källa där vi planerat att börja paddla och sen tillbaka till vårt basläger igen. Nu gick det lite fortare att ta sig fram, dels kände man igen sig, dels kunde vi ju följa snitslarna.

När vi kommit till Aspholmen, platsen där vi vänt om dagen före, rundade vi en liten myr till. Strax efter den förändrades terrängen till fjällbjörkskog. En buskskog, inte särskilt tät och med fast mark mest täckt av lavar och lite mossor. Här var det plötsligt ganska lätt att ta sig fram. Då och då korsade vi några myrpartier men de var inte så långa.

Vi fortsatte sätta ut snitslar längs vår väg. Efter ett tag tog buskskogen slut. Framför oss låg en dalgång med kal-fjällsterräng. På andra sidan en höjd. En bit ner i dalgången en liten fjällsjö. Vi korsade dalgången och gick upp en bit på kanten av höjden. En stycke längre fram tog fjällbjörkskogen vid igen. Vi stannade här och tog rast.

Utsikten härifrån var milsvid och i fjärran såg man höga fjäll. Jag gissade att de låg i Sverige. Kartan vi hade med oss täckte inte det området. Med hjälp av en mobilmast som vi sett tidigare i Kalmakaltio och som fanns utmärkt på kartan kunde vi triangulera vår position. Nu visste med säkerhet att vi inte hade speciellt långt kvar till den plats där vi tänkt börja paddla på Ivalojoiki. Vi bestämde oss för att börja gå tillbaka till vårt basläger istället för att gå hela vägen dit. När vi framåt kvällen närmade oss baslägret hörde vi röster. En av oss kulade och fick

svar. Våra färdkamrater hade återvänt.

Onsdag 14:e:

Hela gruppen var nu samlad. Vi påbörjade den långa märkan mot Ivalojoiki. Vi slog upp vårt första färdläger framåt kvällen. En lite öppnare plats med sandjord, som vi som rekat tidigare. Där hittade vi hål i några kullar, kanske räv eller grävlingsgryt. Dom verkade inte bebodda för tillfället.

Torsdag 15: juni:

Vilodag

Fredag 16:e juni:

Fortsatt märka fram till den lilla sjön på kalfjället. Nu hade vi burit allt hela den sträckan som vi rekat.

Lördag 17:e juni:

Vilodag för oss som rekat när de övriga farit iväg för att parkera bilarna. De andra gick nu iväg för att snitsla den resterande biten fram till älvens källa. Jag stekte pannkakor. Vädret var varmt och kvavt med åska i luften. Märkte plötsligt att Johan börjat märka upp på berget... Då började jag och Lovisa märka också. Tillslut hade vi burit upp alla kanoterna till kanten av fjällbjörkskogen.

Söndag 18:e juni:

Vi fortsatte vår märka den sista biten mot Ivalojojkis källa. Längs fjällkanten genom fjällbjörkskog. Enstaka tallar här och var. Först en bit uppför, sedan en bit med relativt plan mark, därefter allt mer sluttning nedför. Slutligen nådde vi stranden av den lilla sjön där vi tänkt lägga våra kanoter i vattnet och börja paddla. Vi slog läger en bit

upp på sluttningen.

Måndag 19:e juni:

Vilodag. Några av oss inklusive jag själv paddlade solo så långt uppströms man kunde komma. Här fanns en plats där våren kommit betydligt längre än i det omgivande landskapet. Som en liten oas med ett mikroklimat. I omgivningarna hade bladen knapp slätt ut. Här stod det mesta i full grönska i en brant vid älvkanten. Ett litet vattenfall kastade sig ut för den steniga branten. Vi klättrade upp. Återigen ett ställe med milsvid utsikt. Solen sken. Långt bort skymtade vi vårt läger i fjällbjörkskogen. Här stannade vi en god stund innan vi återvände.

20 - 22 juni 2017

Första dagarna på älven

Skrivet av Jonas

Efter ungefär en vecka på fjället lastade vi kanoterna för att börja paddla. Paddelparen vi enats om var Jonas och Katinka, Torbjörn och Mattis, Lovisa, hunden Peikko och Johan samt Alma som paddlade ensam.

Älven började med två små sjöar med en smal kanal emellan. Ovanför dem var det bara myrmark. Vi paddlade bara några minuter på sjön innan den rann ut i en smal bäck som vi redan rekat dagarna innan och visste att vi måste märka förbi. Bäckens kanter bestod i stenig myrmark med höga videsnår och krokiga och fallna björkar.

När vi tagit oss förbi denna sträcka kunde vi igen sätta i kanoterna och ta oss en bit till. Det blev snart igen för grunt och smalt så vi packade ur och märkade igen en bit nedströms till ett litet vattenfall som rann ut i en liten sjö. Vi lunchade och flera i gruppen badade.

Efter lunchen smalnade älven av igen och vi bestämde oss för att testa lina (knyta en 15 meters lina som i ena änden är 2-delad under kanoten och fast i sitsen, så kanoten kan knuffas ut i strömmen och kontrolleras från land för att gå på grundare vatten.)

Dagen fortsatte med alternerande linande och paddlande fram tills att vi slog läger. Morgonen där på (midsommarafton) vaknade vi till snöblandat regn. Vi fortsatte lina, vada och ibland paddla oss fram bland videsnåren hela dagen. Flera av kanoterna hade vid det här laget börjat läcka på grund av de vassa stenar som låg i älven. På en kanot hade slitstaven spruckit upp. Vi lagade det genom såga bort den spruckna änden, fylla igen skruvhålet med epoxy och lägga leukoplast över som vi shellackade. På samma sätt lagade vi de revor i kanotduken som uppstått.

Den tredje paddeldagen hade älven breddats märkbart. Det var fortfarande väldigt grunt men mera gick att paddla och landskapet flackades ut så älven slingrade sig fram i meandrar. Vi stötte på det första konkreta tecknet på människor här i form av ett renskilningsstängsel som korsade älven. Vi lyckades ta oss under stängslet

och behövde inte packa ur kanoterna.

Även fallna träd utgjorde hinder på vägen. Vissa kunde vi paddla över, andra paddlade vi under och i vissa fall tog vi till yxan.

Vi slog läger invid färdens första tallskog. Hittills hade det endast varit enstaka utspridda tallar. Här var det en riktig skog. På denna lägerplats såg vi också tydliga björnsår i form av avföring och regelrätta tassavtryck.

När vi mot slutet av färden diskuterade hur länge vi paddlat innan vi kom till den första tallskogen var alla eniga om att vi paddlat minst en vecka. Vi blev väldigt förvånade när Lovisa tog fram sin dagbok och berättar att det bara var 3 dagar. Det visar väldigt tydligt hur tuffa dessa första dar av paddlingen var. Det var mestadels kallt, regnigt och med undantag för lunchen och när vi slog läger gick vi dagarna i ända med blöta kalla fötter från vadandet. Även nätterna var väldigt kalla dessa dagar med temperaturer nära fryspunkten.

Det märktes också vid måltiderna att det var tuffa dagar. Vi lagade extra stora måltider men ändå släcktes inte hungern helt. Dock var tallskogen ett väldigt välkommet tillskott i vår tillvaro. Hittills hade vi endast kunnat elda enris vilket tog väldigt lång tid och mycket energi att samla. Med tallskogen kom en obegränsad tillgång på lättillgänglig ved.

Men även om det kunde kännas tufft ibland så är det de här dagarna som satt spår och ger mersmak, som får mig att vilja ut igen. Att följa vattnet inte bara där det är solsken och fridfullt rinner fram utan också där det isande kallt rinner genom buskagen där få människor satt sin fot. Att känna lyckan när man tränger sig ur det sista videsnåret och älven breddar upp så man får paddla en liten bit. Att glida över mattor av undervattens-Kabel-ekor och sedan dras med och bli en del av forsen. Det är sånt som lockar mig tillbaka.

23 juni - 3 juli 2017

Fortsatt färd på älven

Skrivet av Katinka:

Midsommarafton och en ”bara bra dag”.

Det är sen kväll den 23/6. Efter vad som upplevts som flera dagar av slitande i regn och snö med vatten ibland upp till låret i videsnåren så skiner nu äntligen solen litegrann. Vi har byggt en midsommarstång genom att surra fast en stackars björk en bit upp i en liten tall. Lovisa har plockat fram gitarren och även om de flesta har gått och lagt sig så sjunger vi några visor för att fira solens eventuella återkomst denna svenska midsommarafton. Dagen efter går mina dagboksanteckningar under namnet ”Bara bra dag”. Vi vaknar till solsken och luften känns avsevärt varmare än tidigare dagar. Jag sover nästan hela lunchen, bortsett från när maten är klar och det är dags att avnjuta den. Jag fryser inte trots att jag slarvat med att ta av mig mina blöta strumpor och sandaler.

Linandet har gått riktigt bra den här dagen, det känns som att samarbetet i kanotparen har blivit bättre och strandkanterna består inte lika ofta av svårframkomliga videsnår. På eftermiddagen ser vi en räv springandes en bit ifrån stranden, den är fin med tjock röd päls och det tar en stund innan den får riktig nys om oss och pinar iväg bort och in i skogen. Äntligen har vi också kunnat paddla en hel del. Kanoten läcker inte längre och inga nya revor har tillkommit sedan sista lagningen som i för sig var igår. Trots dagens framgångar har vi insett att vi rör oss fram långsammare än planerat och att vår mat kanske inte kommer att räcka ända fram till Ivalo. Det känns spännande men också lite oroväckande. På kvällen bygger Lovisa en jättestor trefot som alla får plats om-

kring. Det bakas bröd och några av oss täljer på våra kåsprojekt. De senaste dagarnas slitande med kanoterna har tagit ut sin rätt och vi bestämmer oss för att ta vilodag dagen därpå. Men eftersom vi samtidigt känner oss lite stressade över matsituationen säger vi att om det är dåligt väder så paddlar vi ändå.

Vilodag.

Vi vaknar till regn. Jag suckar trött vid insikten om att det är min och Mattis tur att laga frukost och att det inte verkar bli något av vilodagen. Av oss som sovit i bakertältet är det jag som nu måste ta initiativet till att gå upp och starta dagen. Men jag vill stanna kvar under sovsäcken och vi har faktiskt en regel som säger att vi har rätt att vänta ut dåligt väder på morgonen en halvtimme i sänder. Jag tittar på klockan och tillåter mig att ligga kvar en stund. När jag vaknar nästa gång har regnet slutat och det känns till och med som att solen skiner igenom. Yippii det blir vilodag. Det dröjer med frukosten och jag känner mig lite skamsen som inte påbörjat den, men när jag går för att kolla med de som sovit under tarpen möts jag av leenden och en kopp varm choklad som Mattis trollat ihop med några bitar choklad och hett vatten. Vilken dag. Vi sover mycket och alla verkar nöjda och glada.

På en liten upptäcktsfärd i området hittar vi bosättningslämningar. Marken är platt och man kan skönja tecken från där väggarna stått och en gammal murstock. Det har stått riktiga hus här. Inte långt därifrån hittar vi konstiga märken på flera av tallarna. Några av märkena ser ut att vara gjorda av en mänsklig yxa medan andra verkar komma från djur. Vilodag till trots har vi infört obligatorisk träning i lägret. För varje dag vi har varit ute ska vi göra armhävningar och situps. Allt för efterbilden. Min mens har nästan gått över och det har gått oförskämt bra med bindor och tamponger som jag bränt vid eldstaden vid passande tidpunkter, men jag hoppas på att hitta en menskopp som fungerar även för mig i framtiden.

Forsen tar dig.

Efter vilodagen kommer regnet tillbaka. Det regnar i flera dagar, men solen tittar åtminstone fram stundvis och det är lite varmare i luften än de dagarna när det kom snö. Vi börjar kunna ta oss längre sträckor och det är roligt att paddla. Efter en matinventering verkar det som att maten trots allt kommer att räcka. Vi har beslutat att fortsätta i samma paddelpar ett tag till och det är nog bra eftersom det tar ett tag att uppnå en god kommunikation och samarbete i forsarna. Jag har blivit bättre på sidoförflyttningar och vi paddlar forsarna riktigt bra nu tack vare att Jonas är bra på att läsa dem och att jag börjar lära mig. Innan vi åkte var jag rädd för forspaddling. När jag såg forsarna från bilrutan på vägen upp kändes det jobbigt i magen. Nu känner jag mest en spänning följt av glädje när vi paddlar, precis som med många andra saker som först känns skrämmande.

Älven har blivit bredare och mängden vatten har ökat. En del av forsarna får vi märka förbi på grund av stark ström i kombination med grunda vassa stenar. Andra forsar väljer vi att paddla och våra första riktiga incidenter kommer. I slutet av en fors dyker det plötsligt upp en sten mitt framför oss. Istället för att försöka undvika den sitter vi lamslagna och åker rakt in i den och kanoten fastnar uppepå. Jonas hoppar ur kanoten för att den inte ska ta skada och på grund av den starka strömmen måste han släppa kanoten och mig med aktern före samtidigt som han säger åt mig

att se upp för stenarna som kommer. Det hela slutar väl. Jag lyckas undvika några av stenarna och studsar förbi några av de andra och tar mig sedan in i ett bakvatten nedströms. Jag framåtfärjar över till den andra sidan där stora delar av gruppen befinner sig. Jonas står kvar ensam på stenen, mitt i forsen. Jag får höra att Lovisa och Johan krockat med nästan varje sten, bara för att undvika just den som vi fastnat på. Innan de till slut kom iland var de nära att gå runt, men de är glada och hela. Jonas räddas iland med hjälp av en kastlina och sedan paddlar vi vidare.

Alma som paddlar solokanot ligger ofta före oss andra och hon stöter på mängder av älgar längs stränderna, så många att hon nästan börjar tro att de vill säga henne något. Älgarna har oftast men inte alltid sprungit sin väg när vi andra kommer fram. Vi har ett djurtecken som syns på avstånd, som vi gör åt varandra när vi ser ett djur för att alla ska uppmärksammas utan att vi skrämmer bort djuret.

Civilisation.

Femton dagar efter att vi lämnat vägen vid Kalmakaltio passerar vi en bit civilisation för första gången. Vi ser ett par stugor och utanför en av dem ser vi en bil och där på verandan sitter två människor och vinkar till oss. Det känns konstigt. Det som känns mest främmande är bilen som står där och glänser metalliskt. Den passar inte in i det liv vi just nu lever. Strax därpå passerar vi en bilbro nära samhället Ivalon-Matti och där står några fiskare och ropar till oss. De vill veta hur länge vi varit ute och vart vi börjat någonstans. Av vad vi har förstått är det inte så vanligt att paddlare startar ovan denna bilbro. Vi svarar fiskarna samtidigt som vi paddlar för att undvika de grunda stenar under bron.

Vi hittar en strålande vacker lägerplats den kvällen med en liten bäck ganska nära. Äntligen tittar solen fram lite igen, kanske är det därför som det är så vackert. Vid bäcken tuvar sig gräset som små söta troll och där växer någon slags lila blomma som jag aldrig sett förut. Det känns magiskt och är så vackert att det känns i hela kroppen. Jag och Mattis lagar en supergod lasagne och på avstånd hör vi till och från en mystisk bjällra som förmodligen sitter kring halsen på en ren eller kanske ett får. Morgonen därpå flyger en ripa rakt genom lägret och skrämmer slaget på några av oss. Till lunchen gästas vi av en närgången gök och vi ser ren för första gången sedan vi lämnat vägen, kanske också ett tecken på att vi är nära civilisationen.

Sol.

De tre följande dagboksinslagen har fått rubriker som innehåller ordet ”sol” på ett eller annat sätt och den fjärde dagen har rubriken ”Sandbanksbad”. Jag upprepar mig själv flera gånger i texten om att solen är tillbaka och att det äntligen känns som sommar. Jag är så tacksam för att det slutat regna att jag ber de andra att påminna mig om det och att vara glad, om det skulle vara så att jag blir sur eller gnällig av någon annan anledning. Med värmen kommer också myggen och vi plockar fram myggjackorna, mygghattarna och bäckoljan och lagar småhålen i bakertältet, men det blir aldrig så allvarligt som vi förberett oss på.

Den förste juli firar vi Torbjörns födelsedag. Lovisa och Alma bakar en tårta som vi planerat sedan avfärd och Mattis trollar fram en silverservis och annat festligt ur sin packning som inte verkar ha någon botten. I födelsedagspresent får Torbjörn en kåsa som vi alla

varit med och bidragit till. Alma ordnar som överraskning, en femkamp och vi tävlar med livet som insatts. Rent paddlingsmässigt befinner vi oss i ett område med väldigt mycket fors. Enbart korta sträckor mellan forsarna kan vi slappna av och glida med strömmen. Forsarna blir allt större och mycket tid går åt till rekning. Trots att älven blivit bredare är det fortfarande mycket som inte går att paddla på grund av att det är för grunt.

Omgivningen är strålande vacker. Stundtals dramatisk med höga klippbranter rakt ner i forsen. På stränderna växer olika sorters ängs och fjällväxter och diversiteten är stor. Fjällviol, mossviol, smörbollar och svarthö, hönsbär, ormröt och lappspira. En av de finaste är smalvivan, som jag fått en särskild relation till. Varje gång jag ser den blir jag glad och på en del stränder finns mängder. Det växer också mer åkerbär här än vad jag sett någon annanstans men än är de i full blom så bären får bli till någon annan, senare i sommar.

Den tredje juli passerar vi ytterligare ett samhälle, Kuttura. I Kuttura möter vi konstiga paddeldjur i stora gum-mifarkoster. De har hjälm och goprokamera på huvudet. Vid älvkanten finns en parkeringsplats med informationstavlor och utedass och några av oss går iland. För första gången på 20 dagar kan vi sitta på en toastol och posta våra kuvert. En bit efter Kuttura blir vi omkörda av ett gäng skickliga kajakare och vi undrar om känslan av att vara ute i vildmarken nu är över.

Egen tid vid älvkanten.

Något som jag verkligen uppskattar under färden är den tid jag tar mig nere vid älvkanten när vi har slagit läger. Jag badar, tvättar mig, tvättar kläder, njuter av solen när den tittar fram, andas och känner hur jag lever och är en del av allt. Jag tar varje tillfälle jag kan. Ibland är det väldigt kallt, men så länge jag är lugn och avslappnad kan jag njuta även då. Jag vet att hur kall jag än blir så har jag en varm sovsäck att krypa ner i till natten. Så länge den är torr så är det lugnt. Det är inte alla läger som lämpar sig för bad på grund av risiga videsnårskanter, men ibland är älvkanterna gräsbeklädda eller består av sten och klippor och botten är ofta av sand. En dag när jag sitter och tvättar lyckas jag nästan fånga en gädda med min underställströja. Den är väldigt intresserad av den turkosa färgen verkar det som och den följer med ögonen varje rörelse jag gör.

4 - 9 juli 2017

Fortsatt färd på älven

Skrivet av Lovisa

4/7 En choklaholics bekräftelser.

Kära dagbok, förlåt mig, för jag har syndat. Min fikaranson är nu uppe i 100 g choklad om dagen och det är nog med nöd och näppe att det räcker ända fram till Ivalo. Här sitter jag bland kattfot, lingonblom och för mig ännu namnlöst vicker, med spektakulär utsikt i form av en skummande fors och branta bergväggar med en gles kam av tallskog högst upp på åsarnas toppar. På sidan mittemot i boken sitter två myggor och ett smalt flygfä med koppar-färgade vingar.

Idag har vi paddlat en helt magisk fors. Läskig men magisk. Första biten var knepigast. Vi höll vänsterkanten och rumlade över två stenar som ej syntes förrän vi var över dem. Därefter färjade vi ut mot mitten till stora V:et i nästa parti, ner i mitten V:et på partiet efter det, med skummande djupvattenvågor på var sida. Därefter dök ett särskilt klippblock upp som jag hade spanat in när vi rekade och där färjade vi kraftigt över till högerkanten för att komma ner i det lilla V:et till höger om en stor stående våg. Väl genom det sista V:et kom ett kort djupvat-ten-parti vars vågor sköljde in över oss. Det var som att få en hink vatten i knät, men det partiet var knappt en kanotlängd långt så vi klarade oss finfint. Väl nere kom en rejäl vindpust som svepte kepsarna av både mig och Johan. Min var väl säkrad i frisyren, men Johans blåste i älven så vi fick paddla ikapp den. Han fick fatt på den och så väntade vi in de andra.

Det är lägre energi i gruppen nu, många fokus-krävande forsar tar på tankekraften, även om det är varmt i både luft och vatten. Idag ”var vi härliga” och badade i forsen vid lunchplatsen. Med flytväst och vadarskor only, gup-pade vi ner glada som barn i solskenet. Idag har jag lärt mig namnen på 3 nya blommor. Smalviva, svarthö och fjällvedel. Vi har också passerat en gammal guldgrävarstuga. De andra for runt bland ruinerna, men jag drog mig ner till älvstranden. Satt där i kröken och tänkte på de där hemma, tänkte på en viktig vän i Tiveden, tänkte att hen nog hade fullt upp och inte saknade mig ett dyft. Peikko och jag har sett en ren på andra sidan älven. Vi har haft sol och fint nästan hela dan, bortsett från enstaka stänk och nu mulet till kvällen. Ikväll får vi chokladbollar och jag har ”blivit med bröd” som får jäsa i påse innanför tröjan.

Dagens bisarraste upplevelse: En gummibåt som brände genom forsen både uppströms och nedströms. Näst bisarrast var grabbarna i plast-kanoter som med flytväst och hjälm, plöjde igenom lunchbad-forsen - vilken vi valde att märka förbi.

5/7 Ofrivillig vilodag nr 1.

Torbjörn är kräksjuk. Så vi gjorde frukost, rev läger och fick sätta upp det igen när vi märkte vart det barkade hän. Peikko var mäkta förvirrad och missnöjd med att bli blöt (det hållregnar). Han har hållit sig lugn och torr inomtälts hela eftermiddagen. Potatispurjo-soppa till lunch, med bröd den här gången. Så för en gångs skull gick det att bli mätt på den. Vi sparade en portion soppa åt Torbjörn i en yoghurt-hink. Vi har möte idag med behov och måenderunda. Vi har diskuterat tidsplan, rutiner och bytt arbetslag på land. Nu är jag i lag med Alma och Mattis, det ska bli roligt, men jag gissar att jag blir den som får dra upp oss om morgonen då mina båda kamrater är ökända för sin morgontrötthet. Idag har det också regnat hela dagen.

Vi har märkat det vi kan förbi de närmsta forsarna, d.v.s. Kanoter, paddlar och extrasäcken med mat. Dagen har jag fyllt med matlagning, smorning av kängor och läderdetaljer på ryggsäcken. Fina diskussioner kring elden om skog, miljöengagemang och högskolestudier, har vi också fått till. Likaså varm choklad, popcorn, en sojagryt-bits-gryta med couscous som var oproportionerligt god i förhållande till mängden mat - det blev lite för lite. D.v.s. inte för att vi var hungriga utan för att det blev väldigt gott. Samt kamomillte på kvällen. Dagens notis: Alla stenar får vackrare, klarare färg när de blir blöta.

6/7 Tältbastu-dagen. Ofrivillig vilodag nr 2.

Den här gången är det Katinka som mår illa och Torbjörn vilar upp sig. Torbjörn var inte sugen på soppan som vi sparat. Fullt begripligt, då den såg ut ungefär som det där grå slemmet som en kan hitta i vattenlåset. Till frukost åt vi krabbelurer och njöt av den sista sylten. Det regnar idag också. Peikko håller Katinka sällskap i baker-tältet.

Efter att frukosten var avklarad la jag mig i sovsäcken igen och läste vidare i min färd-bok, John Irvings ”Ciderhusreglerna”, med Peikko intill. En liten stund fick jag t.o.m. Ha hunden som kudde, det går han aldrig med på annars. Boken har jag snart läst ut. Vi har ca 3 veckor kvar av färden varav 5-7 dagar kvar till Ivalo. Vi drömmer om pizza. Jag ska införskaffa en mössa, inte en färdvecka mer än nödvändigt utan mössa säger jag bara!

Jag har också börjat fundera på måltider att ha på Inarijärvi, främst efterrätter dock... Medan jag läste började Jonas och Johan att bygga en ”tältbastu”, de kallade den svetthydda vilket gjorde mig oväntat och oproportionerligt upprörd. Svetthydda för mig är en ceremoni, med historia, symbolik, kontakt och rening. Inte en vanlig form av bastu. Jag hjälpte dem ändå att gräva en grop och välja stenar då de från början satt för stora stenar och tänkt lägga dem direkt på plana marken i bastun, vilken bestod av ungbjörkar och ett gammalt upphittat 70-tals-tält.

Jag slets sen hela eftermiddagen mellan viljan att dela bastun med gruppen eller att se det som ett respektlöst övertramp på en annan religion/kultur. Tillslut valde jag att se det som nattvarden vid midnattsmässan hemma-vid, en handling av gemenskap snarare än tro. Därtill var jag ganska säker på att det inte skulle bli så varmt som de andra hoppades. Stenarna var inte röda när de la in dem och mycket riktigt blev det mer ett ljummet ångbad med doft av björklöv än något annat. Vi skrattade alla och kallade det ”bad med hydda”. Det luktade i alla fall gott och det blev fint ljus i ångan genom den apelsingula och klarblå duken.

Peikko stod utanför och skällde att han blev blöt. Han och jag hade precis återvänt från vår promenad på åsen ovanför lägret, innan badet med hydda. Vi bestämde att ta med tältet och kassera det vid första bästa tillfälle. Det blev tidig kväll, kvart i 8 var vi tillbaka i bakertältet. Nu dagbok, träning och de sista sidorna i Ciderhusreglerna. Stämningen i gruppen är god bland de friska. Katinka är lite orolig över orken, men imorgon har vi sagt att vi vill vidare. Vi får lösa förflyttningen.

Dagens notiser: Mycket mer vatten i älven, ca 1 m! Har sett ett stort björklöv på liten björk, nästan lika stort som en handflata! Mina händer är torrspruckna och sotiga men inte alls lika ömma som tidigare. Det som inte dödar härdar. Typ. Godnatt.

P.s. Det bästa med regn och rusk är att vi slipper mygg och knott helt och hållet! Det sämsta är att allt är blött, så det är svårt att bli av med ”småböns” på händerna. D.s.

7/7 Fake it until you make it.

Inatt spydde både Alma och Jonas. Katinka mår bättre, men är trött och jag vaknade med känningar. Frukost-brödet gick ner med nöd och näppe och bara tanken på choklad kändes motbjudande. Dock var jag ännu klar i knoppen, ingen feber, bara aptitstörning och lite huvudvärk. Själv vidhåller jag att det är symptom på vätskebrist snarare än magsjuka. Alma och Jonas ville ändå fortsätta och vi sa att ”vi kommer så långt vi kommer”. Peikko gick med Alma och Jonas på land. Johan paddlade Ei saa peitää, Torbjörn och Mattis paddlade Båten. Jag hjälpte Katinka att lina Poseidon och sen paddlade jag ner Too-tiki, Almas fina lilla solokanot i 2 forsar. Det var jätteroigt!

Jag kom ungefär dit jag ville och gick varken på sten eller behövde ösa nämnvärt. Vid foten av den andra forsen stack Peikko efter ren så vi slog lunchläger. Hunden var tillbaka inom en kvart. Jag fick knappt i mig någonting av lunchen, men höll god min med tanken ”fake it until you make it”. Jämfört med Alma och Jonas som gått och spytt i strandkanten var jag ju nästan frisk! Efter lunch ville både Alma och Jonas prova att paddla lite så jag fick

ta över Peikko i Too-tikki. Det blev en vinglig färd första biten och Mattis fick hjälpa mig att lina genom V:et på nästa fors då jag var osäker på om vi skulle klara solokanot+tung packning+hund balanserande på ena sidan i kanoten + halvmeterhöga djupvattenvågor. Väl i kanoten igen gick det trögt att paddla. Bristen på energi var uppenbar.

Sista forsen var Peikko och jag på väg att nästan sveptes ner i nästa fors då jag var för trött för att orka färja ordentligt. Lyckligtvis grundade det på så pass att jag kunde hoppa ur och vada iland med vatten upp till knäna på hala stenar. Det var fler som var trötta och jag konstaterade mig sjuk. Vätskebrist eller magsjuka återstår att se, men jag tror fortfarande mer på det tidigare. Vi mötte två fiskare vid kvällens lägerplats. Vi varnade dem för att gå uppströms, men det var lugnt, de skulle följa ett biflöde till Ivalojoki upp i skogen. De sa att det var mkt ”ruff water” nedströms. Så här är vi nu. Vädret är i alla fall bättre idag, enstaka droppar annars sol, moln och vind. Jonas, Alma och jag vilar i Bakertältet. De andra gör middag, får se hur mycket som går ner.

*

Fick inte ner ett dyft. Tyckte lite synd om omtänksamma kamrater som varmt på lunchsoppan (potatis purjo). Det är sjukt obekvämt att vila länge på liggunderlag när en är febrig och lite frossig. Just note to self. Jag har nu bytt till en sovplats som inte sluttar neråt oavsett åt vilket håll en ligger med huvudet. Jonas beter sig som en gammal gnällig gubbe och jag kände mig som en offerkofta storlek xxl, ända tills jag tryckte i mig en ipren som tog ner febern. Alma som är den piggare av oss tog med Peikko på kvällspromenad och det gick bra. Jag har druckit vätskeersättning och nu känns allt mycket bättre. Jag gick upp och gick lite med Peikko och det var kvällens bästa idé. Så skönt att få sträcka på sig efter att varit stilla i flera timmar. Hoppas att jag är hungrig igen imorgon. Godnatt!

8/7 Äventyrliga dagen påbörjades med blåbärssoppa.

Vi var alla mycket piggare idag och beslöt att paddla på en bit. Sen dess har vi paddlat, rekat fors, paddlat fors och linat fors. Vi har åkte genom forsar som hinkat vatten över oss. Vi har linat förbi stenbumlingar där en var tvungen att med kattlik vigör klättra över och hoppa mellan bumlingarna för att kanoten inte skulle köra fast vid en klippa med stående våg framför. Båten sjönk. Jag stod ute på klippan medan Torbjörn kämpade med linan uppe på bumlingarna. Det tog 3 sekunder innan jag konstaterat att Båten var på väg att gräva ner sig i vattnet och att jag inte kunde göra något åt det. Packning och kanot fortsatte nedströms med Torbjörn och Mattis hack i häl.

I forsen efter lunch blev jag mer behjälplig. Johan hade gått uppströms för att hjälpa till med liningen, då ett tu tre kom Båten guppande på egen hand, med Mattis och Torbjörn springande längs stranden. Så snart jag såg att Båten var fast i lugnvattnet tog jag och Peikko, Ei saa peitää och paddlade ut. Bäst som jag satt därute i kanten av bakvattnet och fumlade med Båtens lina hördes en motorbåt komma nedströms ifrån. Stressen gjorde det inte

lättare att få ordning på linan... Tillslut fick jag ordning på den och kunde slänga linan åt Mattis vid land som drog in både Båten och Ei saa peitää.

Senare fick Johan och jag plocka upp Poseidon nedanför en fors. Lyckligtvis har samtliga ”olyckor” inträffat vid lining och inte paddling. De paddlade forsarna har gått bra. Det var bara Katinka och Jonas som hamnade galet en gång. De kom inte ut så långt som de hade tänkt ovanför fors. Plan A var att lina från en ö mitt i fors, plan B slicka vänsterkanten på ön. Det blev plan C, d.v.s. Rakt igenom djupvatten-vågorna som de i tidigare planer försökt att undvika.

Precis innan de gick ner bland vågorna vände sig Jonas om och ropade till oss andra: ”Vi kör!” Men det gick också fint. De tog sig igenom, några fler hinkar i knät än planerat bara...

Vi slog läger i älvkanten ovanför en fors. Vi har en familj med hund på andra sidan älven. Peikko vill äta den andra hunden, så vi försöker hålla älven emellan dem så gått det går. Vi mötte dem uppe vid Guldvasarmuséet ”Krono stationi” där vi lunchade (potatisgratäng fast i form av soppa och ingen ost). En jättefin plats med gamla byggnader. Nu är det sent. 22.45. Kaffet är slut. Jonas hittade en full ölburk som bjöds laget runt (minus Jonas själv som är nykterist). Den var god. Det var en björn och siffran 3 på den. Godnatt! Knotten äter snart upp oss.

9/7 Toloskoski, stensamling och lotteri.

Att paddla fors är beroendeframkallande. Kicken, fokuset, planeringen av nedfarten, vågorna, dånet. Det är nästan bättre än sex. Bara nästan. Kul är det i alla fall. Johan och jag har växt ihop som kanotpar den senaste veckan. Vi vet nu var vi har varann innan fors, vi ser samma vägar ner och har full koll på vår gemensamma förmåga.

Vi har haft sol och fint hela dan och 3 forsar som krävde rekning. Mycket platt vatten och storslagen natur, men också alltför spår av civilisationen. Däribland en märklig flotte med rännor som vi först trodde var rutschkanor. Det visade sig, enligt skylten bredvid, vara en inte alltför väl fungerande muddrings-maskin från Ivalojokis guldålder i restaurerat skick.

Mygg och småsved är värre nu fram på kvällen och när vi går iland. Ute på älven får vi vara ifred. Peikko får låna min mygghatt i lägret. Vid lunchbadade jag och Katinka och tvättade håret. Det var kallt. Sen samlade vi stenar som vi tyckte var fina. Sent på eftermiddagen kom vi ner till Toloskoski, en av två forsar som rekommenderades att rekas i ledbeskrivningen. Toloskoski går i en U-formad kurva runt en hög sandås. Uppe från åsen hade vi full utsikt över den första biten, med stora tydliga V:n, stenar och djupvatten-partier. Mitt i svängen var högerkanten öppen med lite slalom mellansmåsten och nedersta biten av fors var det för mycket sten för att paddlas eller linas.

Det rädde delade meningar i gruppen hur den skulle tas. Johan och jag var helt inne på att paddla de två första bitarna. Torbjörn och Mattis ville märka förbi. Katinka, Jonas och Alma ville lina. Det var en av de hetsigaste fors-diskussionerna hittills, innan vi kom fram till att alla gjorde vad de hade energi och lust till. Johan och jag väntade in att linarna skulle ta sig ner en bit, sovande i solen en stund. Sen borstade jag halva Peikko och sen var det dags.

Nedfarten gick precis som planerat och kontrollerat. Det var vackert. Vi satt och visslade hurtigt båda två, Peikko låg stilla uppe på packningen. När jag blundar hör jag dånet och ser djupvattenvågorna. Solen som bryter i kanterna på vågtopparna, undervattens bumlingarna vi passerade obemärkta förbi. Jag känner den enorma kraften av vattnet som vaggar oss på vår färd nedströms. Jag kommer att sakna Toloskoski. Jag kommer att sakna de stora forsarna.

Vi slog upp ett delat läger i slutet av Toloskoski. Tält och tarp uppe på tallmon, eld, packning och kanoter vid en

liten strand precis i slutet av fors. Här doftar det av skvatram och jag hör bruset från älven. Det var en riktigt varm sommarkväll och jag badade 3 gånger högst frivilligt och tvättade småkläder. Det blev lasagne till middag och det var nog första gången som jag fick ner 4-5 skedar. Min aptit är nedsatt efter sjukan och jag går omkring smått illamående fortfarande. Aptitlösheten har jag i och för sig hemmavid med i perioder, så det är inget nytt. Det vore bara gött att få äta ordentligt igen.

Snart är vi i Ivalo, antingen imorgon eller i övermorgon. Idag har vi tagit oss 2,1 mil, rekord för denna färden, men älven och gruppens förutsättningar är vad som sätter tempot. Efter middagen bjöd Mattis på ett lotteri. Han hade helt sonika köpt en lottring, sen fick alla ta 15 nr var och så fick alla varsin present. Här kammades storvinster hem som gummihandskar, en påse ostbågar, en liten guldfärgad snodd, en stensamling, anteckningsblock och i mitt fall (vinst på nr 18) rökelsestickor och en liten nagelfil. Passade då på att slipa ner repvalkarna, efter liningen, på mina pekfingrar. Mattis kallade det att vara Postens lotteri... Det var roligt med kodnamnen för ’gå och skita’ i bakhuvudet. Dagens tips: smörj in paddelgreppet med kådsalva (mkt salva) så får träet fin yta och du får gladare händer. Godnatti uti naturi!

10 - 15 juli 2017

Ivalo

Skrivet av Alma

Fortfarande glassigt väder när vi fortsatte med siktet inställt på att nå fram till Ivalo den 10 juli. Eller snarare, med siktet inställt på att kanske nå fram till Ivalo. Vi pratade flera gånger om saken under dagen. Ville vi nå fram till Ivalo denna dag eller hellre ta det lugnt och njuta av älven lite längre? Vi var alla veliga och kunde inte riktigt bestämma oss. Sträckan var lång för en dag, men älven var plötsligt bred, snabbt strömmande och med långa sträckor utan fors. Vi tog det ganska lugnt, njöt av långfika på en av många sandstränder och lunchvila på en annan. På en tredje sandstrand hängde ett tiotal renar och njöt av myggfritt i vinden. Jo, det blåste lite och mot slutet av dagen slingrade älven i meandrar som gjorde att vi fick medvind ena stunden och motvind i nästa. Plötsligt blev det solokanoten som kom på efterkälken.

Några forsar passerade vi också. I vår ledbeskrivning stod det bara ”Rakt” som paddelinstruktion på samtliga av dagens forsar och vi som började känna oss varma i kläderna och lockades av tanken på enkel forspaddling körde bara på. Efteråt förfasades vi över hur det ska gå för mindre erfarna paddlare som liksom oss litar på den beskrivningen. Samtliga forsar var nämligen fulla av sten och utan tydliga vägval, så det blev snabba beslut och manövreringar när vi tog oss ner. Som tur var gick det bra för alla.

På eftermiddagen dockade vi för eftermiddagsfika, medans kanoterna gled vidare nedför älven. Vi bröt upp för att fortsätta och jag som paddlade solo, tänkte att nu måste jag paddla på lite för att inte komma på efterkälken igen. Vi hade nu väg E75 utmed älvens högra strand och strax efter fiket såg jag vad jag trodde var en rastplats vid vattnet. Hörde Lovisa kula bakom mig och såg att Mattis och Torbjörn paddlade in mot land, men hörde inga ord och tänkte att det gick bra att glida lite, så skulle de andra komma ikapp. Jonas och Katinka var jämsides med mig. Efter en stund paddlade vi in till land och högg tag i varsitt strandnära träd för att vänta in. En stund senare paddlade Johan och Lovisa ikapp oss och förklarade att det var en camping vi passerat och att Mattis och Torbjörn tyckte vi skulle stanna där. När vi väl paddlat uppströms igen var energinivån i gruppen låg och vi hade olika uppfattningar om campingens lämplighet. Några av oss tyckte att den låg för långt från samhället och att det var tråkigt att bo vid en stor dånande bilväg, medan några tyckte att det var prisvärt och att det var dumt att paddla vidare när vi inte visste om vi skulle hitta något bättre och närmare. Alla i gruppen var tämligen trötta på ett behöva ta gruppbeslut och diskutera allting, så till slut lastade vi bara ur kanoterna och satte upp tälten, för att slippa det.

Glädjen var emellertid stor över att få åtnjuta en dusch (jallafall de som hann duscha innan varmvattnet råkade ta slut) och ett rejält mål snabbmat på campingens restaurang. Även att sitta på en stol kändes lyxigt.

Dagen därpå hade vi beslutat att unna oss lite välförtjänt egentid. Underbart! I olika små grupper vandrade vi längst väg E45 de fyra kilometerna in till samhället, som var större än vad jag trott. Jag och Lovisa hade Peikko med oss, så efter att ha handlat färsk och efterlängtat frukostmat inne på K market, satte vi oss på marken utanför hos honom och åt. Smakade underbart med färskt bröd, avokado, apelsinjuice, yoghurt och färsk frukt! Sedan skiljdes vi åt och gick själva en vända runt i centrum. Jag köpte vykort och kollade runt i den fina souvenirbutiken, innan jag satte mig i en skön soffa på ett café och skrev vykort i några timmar. Kändes fint att

få spendera lite tid och tanke åt alla efterlängtrade där hemma. Köpte även glass och jordgubbar innan jag gick hemåt campingen igen på eftermiddagen. På kvällen bastade vi tillsammans.

Sen var det dags för möte. Vi diskuterade hur vi skulle lägga upp den fortsatta paddlingen ifråga om rutt, kanotpar och rutiner. Vi bestämde oss för att ha ett lugnare tempo, utan fasta tider och att ha mer rotation i kanotparen. De två återstående veckorna skulle vi paddla tre dagar i taget med olika paddelpartners. Vi kollade på kartor och bestämde oss för att paddla upp genom skärgården i mitten av sjön, där en stor del ingick i Vätsääri ödemarksområde som verkade fint. I norra änden av sjön höll vi öppet för två olika alternativa färdvägar beroende på hur mycket tid vi skulle ha när vi kom dit. Vi gjorde också en plan för dagarna efter färden, hemresan och efterarbetet på Sjövik. Sedan gjorde vi en matplan, där varje person självständigt fick planera mat för två hela dagar. Vi delade på den kvarvarande maten och gick sedan in till Ivalo och handlade. Vi packade maten och förberedde oss för vidare färd nästa dag.

På natten öste regnet ner, men framåt morgonen avtog det. När jag extremt kissnödig, småsprang ut ur tältet på morgonen var det vattenpölar överallt. En stor nackdel med civilisationen är att man är måste ta sig till speciella anläggningar för att uträtta naturliga behov. Denna morgon var båda damtoaletterna upptagna, huvudbyggnaden låst och jag joggade desperat runt i regnet och fick till slut gå en bra bit in i skogen för att komma bort från väg och campare. Drygt! Såg fram emot att slippa sånt tillbaka i skogen igen.

Vi packade ihop och märkade ner allt till älven igen. Delade upp all packning mellan oss i de nya paddlingskonstellationerna. Vattenvägen in till Ivalo var betydligt längre än gångvägen eftersom älven gick i stora meandrar och vi var i centrum lagom till lunch. Där gick halva gruppen och åt lunchbuffé på en restaurang, medan andra halvan lunchade på varma koppen och bröd på en brygga och vaktade kanoterna. Jonas och jag lyxade dock till det med en literförpackning mango-melonglass, som mättade mitt glassbehov för lång tid framöver. Efter Ivalo utgjordes stränderna av antingen bebyggelse eller sumpskog och efter att ha letat lägerplats ett långt tag fick vi nöja oss med den kanske sämsta dittills. Men det blev trots det en mysig kväll med sista kapitlet i färdens högläsningbok ”Hit och dit men ganska långt bort”, som slutade klyschigt med lyckligt med att krokodilen Alice och Stora Älgen gifte sig och fick tre barn som de kallade Gummisnoden, Cykelstället och Lilla Bakmaskinen. Så kröp vi åter i säck, långt från motorvägens brus, tillbaka i skogen.

Nästa dag paddlade vi ut i ett allt bredare älvdelta, där Ivalojoki rann ut i Inarijärvi. Dagens höjdpunkter var när Jonas överraskade med chokladglass i termos (revolutionerande!) och när vi såg en stor svärm backsvalor som byggt bon i en sandås vid vattnet. Kvällens läger blev på en av de fasta lägerplatser som det fanns gott om i södra delen av Inarijärvi. Skönt med färdig ved och sittbänk som omväxling.

Väl ute i Inarijärvi fick vi njuta av en fantastiskt vacker skärgård med klippiga öar täckta av tallskog, skvatt-ram och en helt magisk grönska! Dessutom perfekta förhållanden med lätt medvind och skönt väder, molnigt men ganska varmt. Vi tog längre lunch än vanligt, med kaffe på maten och en liten middagstupplur. Jag började läsa i min andra pocketbok. När vi slagit läger var jag sugen på att bestiga ett litet berg på ön som kvällsaktivitet. Ett par av de andra var också sugna, men ville fika lite först. Och sen sa vi att det var bättre att vänta till eftermiddagen. Då drog jag och Johan

ut och fiskade lite istället. Paddlade runt de närmsta öarna med varsinn spinnare på spöna. Vi fascinerades av en flock korpar som höll till på en grannö och skrånade nästan som fiskmåsar och inte alls så som korpar brukar låta. Någon timma senare hade vi inte lyckats få en enda fisk, men ett gediget trasselprojekt att roa oss med. Det blev ingen bergsbestigning den kvällen. Istället spexade jag och Jonas loss i varsinn kanot och testade diverse trix så som 360-vändning på relingarna, elefanhopp, sitta på däck och paddla, enhandskiltag, sväng utan paddel och att korsa den andra kanotens farled på ett mycket elegant sätt. När vi till slut paddlade iland skuttade en nyfiken räv snabbt iväg från lägerplatsen. Jag kände mig så lycklig och entusiastisk att jag hade svårt att somna den kvällen. Kanotfärd är livet!

16 - 26 juli 2017

Inarijärvi

Skrivet av Mattis

16/7

Vi lunchade vid en stuga på en liten ö med eldplats. Varma koppen, bröd och ost. Medans vi satt där dök det upp några finska herrar från ingenstans som skulle dricka öl och grilla. Peikko var inte imponerad. Många bromsar i luften. Efter lunch blev det bara en kort paddling och efter att ha rekat och ratat lägerplats så avgjordes kvällens plats med sten/sax/påse. Bakertältet sattes upp sen blåste det upp en vind som fyllde tältet så att det såg ut som en ballong. Till middag blev det fisk till förrätt, risotto till huvudrätt och äppleknäck till efterrätt. Alma, Johan och Torbjörn gav sig ut och provade fiskelyckan.

17/7

Dagens paddling bjöd både på sol och vågigt vatten. När vi stannade för lunch var det dags för bad och armhävningar. Lagom till att Lovisa hade kastat sina kläder dök plötsligt upp en båt med ett gammalt skrynkligt par i, de stängde av motorn och gled försiktig förbi. Paret vinkade, vi vinkade och Lovisa var glad över att ha sin handduk inom räckhåll. Vi åt Jonas tacopaj. Samtalsämnet på lunch var fortsatt hur många armhävningar som borde göras egentligen, olika teorier om hur många dagar som faktiskt förflutit sedan start.

I övrigt så var det en härligt slö dag, vi guppade förnöjsamt med i vågorna. På eftermiddagen kom det regn, vind, mygg och bromsar.

Till middag den här dagen blev det pasta, spenat och fisk, en vinnande kombination. På kvällen överraskade Johan med quiz om Härjedalen. Det var frågor högt och lågt om Sveriges högst belägna landskap, dess invånare och kultur. Praktiska priser till samtliga deltagare, alltifrån smörjnipplar och krafthylsor till kullager vilka förmodligen har hedersplats i deltagarnas bokhyllor.

18/7

På morgonen efter en regnig natt började det dyka upp små mystiska presenter. Under vaskpannan låg en, i waniganduluthen en annan. Vad är nu det här undrade vi nyfiket, spännande!

Gröten till frukost hade en konsistens som påminde om lim, intressant hur samma rätt kan ta så många olika skepnader.

Fin paddling runt öar, vi hejade på några kajaker. När vi lade till för lunch så möttes vi av krossat glas, men utanför på udden var klipporna rena och fina så där smaskade vi i oss lunchen. Varma koppen, bröd, ost och smör, smaskens! På himlen tornade väldiga väldigt mörka moln upp sig och när vi nästan var färdiga började det droppa. Droppandet övergick i hällregn, gruppens sittande övergick i att gömma sig under träd. En stilla stund i vilt väder.

Efter att vi nått kvällens lägerplats förvandlades Alma-Lovisa-Mattis till en vedmaskin som spottade ur sig ved, vilket väloljat samarbete! Torbjörn lagade pasta-pesto och samtalsämnet var givetvis de mysiga små presenterna. Under dagen hade både en skälla, en skärgårdsren och en tändsticksask med Putin som önskar gott nytt år som motiv på dykt upp. Vilda spekulationer och rena anklagelser kastades till höger och vänster, mot den som för stunden verkade mest trolig som upphovsman till det hela. Under tiden glittrade Inarijärvi på sitt fina vis. Plötsligt gjorde Torbjörn resolut slag i saken och skrubbad grytorna skinande rena, vilken fröjd!

Kvällens nya väder anlände med vilda vindar och mörka moln. Johan förankrade den stora tarpen väl, för stunden var den nämligen mer av ett segel än ett tak för nattlogi. Den lilla tarpen som slagits upp nära stranden fick en vägg av kanotsäckar då öppningen var i vindriktningen. Torbjörn kröp in i tunneltältet som klokt nog var uppslaget en bit in mot land på udden. Resterande retirerade in i bakertältets famn. Regnet var här.

19/7

Inblästa.

Jag vaknade hyffsat torr bakom min kanotsäcksvägg, under natten hade jag och Johan gjort en insats och förankrat hans storsegel ytterligare. Alma kommer entusiastiskt framskuttandes och förklarar att vi är inblästa! Varpå hon utnämner dagen till vilodag.

Det är müsli på frukostmenyn och vi alla äter vid den nya eldstaden som ligger en bit in i skogen. Jag flyttar min tarp från uddens ytterände till en bit innanför eldstaden. Bakertältet förvandlas till spelhåla och de som inte är så sugna på det ordnar ved och lagar lunch.

Risotton blir på lite annat sätt än vad som var tänkt, det blir någon form av helt ok risottosoppa. Det regnade en del. Torbjörn håller entusiastiskt igång elden hela dagen och Alma lagar tacopaj som serveras ur vaskpannan till middag.

Senare på kvällen ligger solen och speglar sig i Inarijärvi.

20/7

Morgonen bjuder på grått väder, eldstaden är åter ute på udden där frukostgröten äts. Min anteckningsbok luktar som att den håller på att förmultna, borde hänga upp den på tork. Efter några kilometers paddling konstaterar Jonas att han glömt sin vattenflaska.

I sällskap med en kanot till beger vi oss tillbaka för en räddningsaktion. Det är vågigt och blött men vägen tillbaka känns inte så lång. Vattenflaskan ligger mycket riktigt där vi lastade kanoten och snart har vi vänt och paddlar tillbaka till de andra på vad som känns som rekordtid. Under tiden har det lagats lunch. Smaskens!

Paddlingen går vidare i vågor på östra sidan av en ö, det är visserligen läsidan men det guppar duktigt ändå. Vi samlas till ett möte och diskuterar om vi ska göra en lång passage eller om vi ska slå läger. Som tur är enades vi tillslut om att slå läger, energinivån i gruppen var minst sagt varierande. Eftersom det finns människor med en hund precis där vi är paddlade vi tillbaka en bit och slog läger.

Jonas ordnade tacopaj inför nästa dag. Vedtillgången var god. Bakertältet fann en plats precis bredvid vattnet. Peikko fick sig en utkiksplats mitt i lägret på en stor sten, det var han rätt nöjd med verkade det som.

21/7

Godmorgon!

Dagen börjar med müslifrukost och sedan tar en lång paddling vid. Den där passagen som inte gjordes under gårdagen får inleda dagen. I och med denna passage så lämnar vi ökedjan som vi paddlat längs på vår väg norrut i Inarijärvi. Det är lite kyligt i luften, en sån där dag då kylan går rätt in i knäna.

Vi utforskar en vik och en sevärdhet enligt kartan, enligt verkligheten är det inte alls så sevärt. En sunkig stuga med massa bråte liggandes runt. Nej här stannade vi inte länge, andelen mygg tilltog inne i den vindstilla viken. Kanoterna styrdes tillbaka ut till öppet vatten och mer myggovänlig bris. Efter en utdragen paddling landstiger vi på en udde, där finns det en färdig trefot men sparsamt med ved och sovplatser. Detta blir ändå kvällens lägerplats då det är dags att äta middag.

Torbjörn lagar lyxpasta-pesto och Johan grillar fisk. Det trixas med kamerorna för att få spexiga bilder. Solen bryter igenom molnen och en fiskebåt puttrar runt och lägger nät. Vårat eget fiskecrew Alma och Johan vill inte vara sämre dom utan paddlar ut och lägger i nät dom med. Slöjddjävulen hälsar på så spånen yr, bortom tid och rum blir vrilar till kåsor och träbitar till skedar ”bara lite till” i taget.

22/7

Morgongröt till frukost. Det är lite lite så önskemål om tidig lunch dyker upp. Vi paddlar in i en liten fin vik och medan lunchen förbereds av de vuxna så hittar barnen på bus. Mattis och Johan råkar plumsa i en stor stenbumling, sen är det två mycket nöjda pojkar som kommer tillbaka till lunchlägret. Jonas som varit iväg och hämtat långa hävstångslika slöjdämnen kommer tillbaka och undrar varför de två ser

så nöjda ut. Plötsligt råkar en ännu större stenbumling ramla i vattnet, sen är det tre mycket nöjda pojkar som kommer tillbaka till lunchlägret...

Lunchen var en mycket god matapa som Alma fixade ihop. Rutten vi tittat ut gick sedan genom ett avsmalnande sund som blev en trång kanalliknande passage mellan två öar. I sundet var det ett fantastiskt eko som kanotisterna snart upptäckte. Kanalen var några meter bred och vegetationen var frodig, vi vinkade på ett lyckligt par som hade en stuga strax innan det öppnade upp till sjö igen.

Vi närmade oss slutet av Inarijärvi. Kvällsläger slogs när vi rundat ett näs på väg nord västerut. Lovisade lagade en himmelsk Pasta sin carbonara och bakertältet slogs upp precis bredvid vattnet.

Alma och Johan fortsatte tappert att lägga nät. Jag själv tog mig en plats högt uppe på åsen ute på näset, lånade ”Ciderhusreglerna” av Lovisa och hade en trevlig litteraturkväll. Myggorna var hungriga på kvällen.

23/7

Morgonen blev sen, förmodligen närmare vanlig lunchtid. Johan lagade gröt i två omgångar innan vi väl kom iväg. Slöpaddling förde oss fram till en liten ö med en farledsmarkering med ett stort Z:a på.

Där åt vi varma koppen och bröd som Katinka bakat. Då det var strålande sol blev det ett långt stopp på ön med sol, bad och läsning. Det fanns en del rödmyror på ön, även de otäcka bromsarna började tillta i mängd.

Kvällsläger slog vi en kort bits paddling bort, vi var inte överens om var vi skulle bo för natten men det blev första bästa ställe med god vedtillgång. Udden vi slog läger på var ett myrparadis, förutom den yttre delen och en liten höjd en liten bit in. Kvällsvädet var fantastiskt, varmt, soligt och lugn sjö. Katinka lagade slutligen sin matövertäckning som hon tappert släpat på hela färden. Det var olika sorters korn, fisk, sojabitar och majonnäs! Det blev inga rester över. Men inte nog med det, till efterrätt bjöds det på chai-té som var mycket uppskattat det med.

Alma och Johan paddlade ut, kastade i fiskenätet och spexade sedan loss inför en ivrigt påhejande fotograf. Mycket har jag sett här i livet men aldrig fyra fötter som sticker upp ur en kanot i solnedgången. Lovisa och Peikko var ute och paddlade när timmen var sen och njöt av kvällen.

24/7

Denna dagen stannade vi kvar på samma lägerplats. Gröt till frukost och möte på det. Till lunch ordnade Alma nypotatis, fisk och sojabitar. Det var ingen som var ledsen över den lunchen.

Dagen var varm och bromsarna ihärdiga, mötet fick avbrytas för ett svalkande dopp. En storlom kom förbi och hälsade. Jonas ordnade sedan makaronilåda till middag. Vi var inte så hungriga efteråt och rullade nästan runt av

att vi var så mätta. Det var gott.

Peikko hade varit ambitiös och förberett en gala till vårt stora nöje. Utnämningar och fina diplom delades ut, Lovisa var snäll och assisterade och hjälpte till med den biten. Solen arbetade hela kvällen på en rosaskiftande himmel, sjön var spegelblank, fåglarnas läten ekade, myggen surrade och det var stilla och allmänt fint.

25/7

Vidare upp mot vår upphämningsplats. När vi skulle lämna Inari för att paddla in i nästa sjö så var där en viss höjdskillnad, vi fick dra oss motströms med hjälp av en brygga. Den här dagen var bromsarna verkligen en plåga. Lunchstoppet med fisk och sojabitar lagades av Alma som tappert kämpade med de bevingade otäckingarna. Runt var kanot fanns sedan ett surrande moln, i hopp om att få vara i fred paddlade vissa kanoter på men de surrande sakerna var snart i kapp. Trots det tog vi ändå tillfället i akt och slöfkade i kanoterna länge och väl. Till sist var vi i närheten av där vi skulle bli upplockade kommande dag. Lämplig upphämningsplats rekades och sedan slogs ett läger på andra sidan sjön.

Där sorterades packningen upp och ett muntert gäng tvättade kanoterna utan en tråd på kroppen. Men det var förståeligt då luften var varm och klibbig. Maten bestod av pulvermos, skirat smör, stekt lök, lingon och någon sorglig grön spenatsörja.

Jag (Mattis) och Torbjörn var inte så sugna på att börja dagen med att packa och paddla, så vi tog oss över till upphämningsidan och slog läger där på fastlandssidan. De flesta av myggen och bromsarna bodde också på fastlandssidan, men dom behöver ju äta dom med.

26/7

Müslifrukost på fastlandssidan. Övriga gruppen anslöt och vi bar packning och kanoter upp sista biten till vägen. I väntan på Katinkas föräldrar dracks det kaffe och armhävningar gjordes i vägkanten. De två bilarna anlände och snart var vi på väg, till nästa avslutande etapp på färden.

Epilog

Skrivet av Johan

Till det klassiska ljudet från dagens eko” Bing Dong Bing... Sverige i regeringskris”. Detta vaknade vi upp till i Kirkenes. Vad hade hänt, medan vi var borta?

Efter att inte ha hört några nyheter på 7 veckor och nu var det regeringskris? Spännande! En del av oss blev fascinerade av att få lyssna på radio. Läsa tidningen, få veta vad som hänt i omvärlden m.m. Medan vissa inte ville mista ”färdkänslan ” som så småningom ändå skulle försvinna.

Vi hade turen att Katinkas bror bodde i Kirkenes. När vi kom fram till Kirkenes hade han sett till att vi kunde ha tillgång till Björnevatns gruvduschar för att duscha av oss färd-skiten. Efter att en del av oss tagit slut på varmvattnet för att lyckas bli rena och de som inte fick varmvatten hade lidit igenom en kort kall dusch, gick vi alla hem till Katinkas bror, där vi blev bjudna på mat.

I Kirkenes var planen att fixa så mycket som möjligt av efterarbetet med utrustningen. Detta för att slippa ha så mycket att göra när vi kom tillbaka till Sjövik, då alla förmodligen skulle vilja åka hem till sig. Dessutom skulle Katinka stanna i Kirkenes hos sin bror och hans familj. Johan skulle vidare på Festivaljobb och skulle hoppa av tidigare. Så, så mycket som möjligt av efterarbete var bra att avverka på plats innan nedfärden. Kanotstället skulle lagas, kastruller skulle rengöras, ryggsäckar lagas, tvättas och kanoterna skulle ses över. Vi la en hel dag åt att fixa och laga. Till kvällen lagade vi mat åt familjen vi var inneboende hos och till efterrätt gjordes en jättestor marängsviss.

Hemfärdsdagen, bilen var packad och alla redo. Det knäpptes kort på oss framför släpet med kanoterna och sades adjö.

Målet för dagen var att i Inari skulle vi titta på Sida som är ett museum om samer. Museet var fint, med fina utomhusmiljöer och en bra utställning inomhus. Tidigare hade vi besökt Sevettijärvi och friluftsmuseet där. Där hade dom en träcka, där borden var fastsydda med rötter istället för spikade. Den natten sov vi återigen på Ivalo river camping. Från Ivalo körde vi sen i sträck ner till Luleå, med några stopp för att tanka och äta mat. I Luleå tog Johan bussen till Umeå på morgonen innan de andra än börjat med frukosten. Det blev en lång dag som slutade på Sjöviks folkhögskola vid midnatt. Där tillbringade gruppen ytterligare några dagar med kanotreparationer och materialvård innan vi slutligen sa hejdå och for hemåt var och en åt sitt håll.

Praktiska delen

Rutt

Skrivet av Alma

Ursprungsgruppens idé hade sin utgångspunkt i att hitta ett område med vildmarkskaraktär, möjligt att göra en 6 - 7 veckor lång kanotfärd i. Vi ville hitta ett område relativt nära som gick att ta sig till med bil och därmed kunna frakta med oss egna kanoter. Vi tittade på lite olika alternativ och fastnade då för älven Ivalojoiki i finska Lappland, som är ca 18 mil lång och rinner ut i sjön Inarijärvi (Enare träsk på svenska), som är i storlek med Mälaren och har en vacker skärgård. I idén ingick att vi skulle börja vid Ivalojoikis källa, vid Kalmakaltio nära Nunnanen.

Där skulle vi behöva märka från närmsta bilväg till den lilla sjön där Ivalojoiki började – ett lyft på ca sex kilometer i väglös terräng. Vi fick information om området genom att studera kartor och genom att prata med olika bekanta som varit i området.

I ett senare skede kom frågan om att förlänga färden upp, då sträckan i förhållande till tiden skulle ge dagssträckor på bara några kilometer. En annan idé var att hålla ett lågt tempo, med mycket tid till lägerliv och till att utforska biflöden och skärgård. Det visade sig ändå att alla tyckte att det vore en bra idé att fortsätta färden vidare efter Ivalojoiki och vi började leta efter alternativ.

I huvudsak kollade vi på två alternativ: Pasvikälven och Munkelva. Pasvikälven rinner från sydöstradelen på Inarijärvi över gränsen till Ryssland och längst med norsk-ryska gränsen ut Valangerfjorden, ut i Barents hav vid Kirkenes i Nordnorge. För att paddla Munkelva behövde vi ta oss vidare från Inarijärvi norrut via en mängd större och mindre sjöar till Uutuanjoki som vid norska gränsen byter namn till Munkelva och rinner ut i Munkfjorda, ut i Neidenfjorden ut i Barents hav, även denna i närheten av Kirkenes.

Vi sökte information om alternativen via internet och genom att studera kartor. Vi hittade en inspirerande blogg skriven av ett norskt par som paddlat Munkelva (panneband.blogspot.se) och mailade med ryska konsulatet angående regler för att färdas i Ryssland. Att vi till fastnade för Munkelva berodde på en kombination av faktorer. Munkelva sträckte sig genom vildmark, långt från vägar och byar, den är oreglerad och det var okomplicerat att passera finsk-norska gränsen. Bilderna och färdberättelsen från den norska bloggen inspirerade också och gav oss bra information och en tydlig bild av vad vi kunde förvänta oss.

Pasvikälven är å andra sidan reglerad med sju vattenkraftverk och det går vägar och ligger byar längst älven. Stora naturskyddsområden i både Norge, Finland och Ryssland gränsar mot varandra runt Pasvikälven, med spännande natur. Medan Munkelva skulle innebära en stor mängd lyft mellan sjöar, så verkade Pasvikälven mer lättpaddlad. Reglerna kring gränspassage och vistelse i Ryssland var krångliga och krävde bl.a. visum och en inbjudan från en researrangör, som till exempel kunde vara en rysk bekant, vilket vi inte hade. Munkelva kändes helt enkelt enklare och mer lockande eftersom den inte var reglerad och låg mer i vildmark. Med förlängningen av turen skulle vi behöva ta oss i medel kring en mil per dag, vilket vi tyckte kändes rimligt.

Det visade sig när vi var ute att vi tog oss fram betydligt långsammare än vi förväntat oss och vi nådde inte fram till Ivalo förrän efter fyra veckor, istället för tre som vi förväntat oss. Då endast två veckor återstod innan vi skulle behöva avsluta färden beslutade vi oss för att skipa idén med att fortsätta paddlingen norrut på Munkelva och i stället spendera de sista veckorna i lugnt tempo på Inarijärvi och avsluta på sjön Nitsijärvis nordvästra sida där det gick en bilväg.

Logistik

Skrivet av Alma

För att transportera hela gruppen på sju personer och en hund, fyra kanoter samt all personlig och gemensam utrustning behövde vi två personbilar och ett släp med kanotställning. Vi valde att använda Jonas och Almas bilar, som vi bedömde mest lämpliga, då de båda var kombibilar, med plats för fem personer och stort bagageutrymme. Vi formulerade ett gruppkontrakt där bland annat beslut om milersättning och skadeansvar togs med (se bilaga). Kanotställningen fick vi låna av Sjöviks folkhögskola och ett släp köptes in privat av Johan och lånades ut till gruppen.

Katinkas bror Kristoffer bor i Bjørnevatn, nära Kirkenes och jobbar i gruvan som ligger där. Vi fick lov att ställa en av bilarna samt släpet där över sommaren. Vi tog efter tips också kontakt med ett turistföretag (Lounto Loma) i Saariselkä, söder om samhället Ivalo, som hjälpte oss med utkörning och förvaring av den andra bilen, för en summa på 450 euro. Katinkas föräldrar, som skulle upp till Bjørnevatn under sommaren, hjälpte oss att flytta denna bil till Kirkenes under tiden vi var ute och paddlade. På resan upp körde vi enligt planen från Sjövik till Luleå första dagen. Där fick vi sova hemma hos Mattis i hans lägenhet. Dag två körde vi resten av vägen till Kalmankaltio, där kanoterna och all packning samt hund och tre gruppmedlemmar stannade kvar. Dag tre körde resterande fyra personer till Bjørnevatn, där en bil och släpet lämnades, och dag fyra körde vi till Saariselkä där alltså bil nummer två lämnades för förvaring. Sedan blev vi utskjutsade till Kalmankaltio igen och färden kunde börja!

När vi valde att avsluta färden på en annan plats än den tänkta fick Katinkas föräldrar hjälpa till att hämta upp oss med de båda bilarna lite längre bort, vilket de gärna gjorde.

Reflektion kring rutt och logistik

Skrivet av Alma

En lärdom av den här färden är hur svårt det är att beräkna vad som är rimlig paddelsträcka och att det är många faktorer som spelar in. De flesta av oss trodde nog att det skulle vara ganska lätt att snitta en mil om dagen, vilket visade sig vara fel. Vi paddlade som kortast 1 km och som längst 23 km på en dag. I medelsnitt (medräknat vilodagar) paddlade vi denna färd 7 km per dag, totalt ca 30 mil.

En faktor som påverkade tempot var den långa inledande mårkan (lyftet) från bilvägen. Eftersom ingen stig fanns var vi tvungna att först orientera och snitsla ut en lämplig väg. Det tog oss hela åtta dagar innan vi kom igång att paddla. Då ingick även billogistiken för halva gruppen de två första dagarna, två halvdagslånga mötesdagar där vi styrde upp och organiserade, två vilodagar (en för att vila ut efter den intensiva förberedelseveckan på Sjövik och bilresan och den andra för att hinna utforska Ivalojojokis källa). Detta var nog mer tid än vad de flesta tänkt, men känslan i början var att vi hade gott om tid så vi tog det också ganska lugnt. När vi väl kom igång att paddla var älven till en början smal och snårig, vi hade snöblandat regn och vi fick lina och märka mycket, vilket tog mycket tid och energi och några dagar resulterade det i extremt korta dagsetapper. Utmed älven rann hela tiden mindre bäckar och åar in i Ivalojoiki, men trots det dröjde det länge innan älven blev tillräckligt djup för att prospektorkanoterna skulle kunna ta sig fram på ett smidigt sätt. Solokanoten, som inte gick lika djupt i vattnet, hade lättare att ta sig fram.

De vi pratat med innan färden hade berättat att Ivalojoiki var en älv med många forsar, men få av oss hade nog kunnat föreställa sig en sådan älv som vi mötte. Sällan paddlade vi mer än 20-30 minuter innan vi kom fram till nästa fors och där behövde vi ofta läsa den innan vi paddlade, linade, vadade eller märkade förbi. I början var den största utmaningen att älven var så smal och sedan grund, medans det mot slutet var mycket vatten och tryck i forsarna och det krävdes mycket läsning innan vi tog oss genom eller förbi. Det var först de sista dagarna på älven som vi kunde paddla längre sträckor utan fors och då tog vi oss betydligt snabbare fram.

Även gruppstorleken påverkade tempot, då allt av naturliga skäl tar längre tid i en grupp av den här storleken. Det tar längre tid innan alla har ätit frukost, packat, lastat kanoterna, morgonbajsat o.s.v. och är redo att paddla på morgonen. Det tar längre tid för fyra kanotekipage att läsa, bedöma, besluta och ta sig genom/ förbi en fors än vad det hade gjort för ett mindre antal kanoter. Och så vidare. Det tog tid innan vi kom in i rutiner, organisation och lägerliv och färdandet flöt på, men allt eftersom dagarna gick blev vi mer och mer synkade och mer effektiva. Olika erfarenheter, val, behov och önskemål i gruppen påverkade också tempot.

Det hade förmodligen varit möjligt för oss att paddla vidare på Munkelva efter Inarijärvi om alla i gruppen varit sugna på det, men då majoriteten av gruppmedlemmarna hellre önskade ett lugnare tempo och ingen i gruppen tyckte att det viktigaste var att ta sig hela vägen till Kirkenes, kom vi överens om en ny avslutningsplats.

Logistiken med bilarna fungerade utmärkt. Vi fick problem med att kanotställningen gick sönder på uppresan, men lyckades laga den provisoriskt då det hände och i Kirkenes hade vi efter färden tid att lämna in den för svetsning. Avgasröret på Almas bil gick även av i början av hemresan, men det var inte allvarligare än att det kunde vänta med att åtgärdas tills efter hemkomst. Tack vare kontraktet vi skrivit behövde vi inte ha några ekonomiska diskussioner i dessa situationer.

Kulturhistoria i området

Skrivet av Alma

Vildrensjägare och samer:

När vi färdades på Ivalojoiki slog vi nästan dagligen läger på platser där vi hittade gamla eldstäder. Ibland var de övervuxna med mossor och vi funderade på vem eller vilka som suttit vid dem före oss. Det var tydligt att många människor rört sig i området. Ibland hittade vi andra spår, som nävertäcker på björkar eller bläckningar efter yxor i trädstammarna. Öppna platser med flera eldstäder kan ha varit eller fortfarande vara samevisten. Ibland hittade vi en cirkel med kåstänger som rasat och höll på att förmultna. Vi hittade enstaka fångstgropar och spår efter en bosättning med husgrunder och öppen mark. En gång hittade vi en grova, förkolnade stockar som låg bredvid varann på marken. Även ute på sjön såg vi liknande spår.

Längst älven levde människor på vildrensjakt fram till slutet på 1800-talet, då antalet vildrenar minskade och renskötande samer flyttade till området. Kring Inarijärvi levde enaresamer som traditionellt levde på jakt och fiske och senare även boskapsskötsel med kor och får. På 1860-talet flyttade de första renskötande samerna dit från Norge och renskötseln blev allt viktigare under 1900-talet. Än idag bedrivs renskötsel i hela området och vi såg renar längst både Ivalojoiki och på Inarijärvi.

I området vi färdades finns tre grupper av samer; nordsamer, enaresamer och skoltsamer, med olika språk, olika historiska levnadssätt och delvis olika kultur. Längst med Ivalojoiki tillhör samerna gruppen nordsamer, som är en större grupp med ett språk som talas i de norra delarna av Sverige, Norge och Finland. Skoltsamerna kommer ursprungligen från nordvästliga delen av nuvarande Ryssland, men flyttade till bl.a. Sevettijärvi, väster om Inarijärvi, efter andra världskriget då området tillfallit Sovjetunionen efter att tidigare varit finskt. Skoltsamerna har ett eget språk (skoltsamiska), är ortodox kristna och har en egen kultur. Efter färden fick vi tillfälle att besöka Skoltsamemuseet i Sevettijärvi, vilket var mycket intressant. Enaresamerna har sitt centrum i samhället Inari, där det också fanns ett samiskt museum, som vi besökte.

På de båda museerna fick vi läsa om samernas historia och deras liv idag. Vi fick se bilder och filmer från samernas liv i området under 1900-talets första hälft och beskåda imponerande hantverk, så som kläder och bruksföremål. Båda museerna hade också friluftsmuseum utomhus med traditionella byggnader av olika slag samt båtar, fällor, kåtor m.m. Att först vara på färd under en lång tid och leva på ett sätt som på vissa sätt påminner om det historiska sättet att leva i området gjorde att besöken på museerna fick en extra dimension.

Guldrushen:

I området kring Ivalojoiki fann man officiellt guld 1868 vid en expedition utsänd av finska staten, men rykten om att guld fanns i området hade florerat åtminstone sedan 1500-talet. Sommaren därpå, 1869 lyckades två erfarna guldvaskare vaska fram två kilo guld. Nyheten spred sig som en löpeld och strax var ytterligare ett hundratal män ute i skogen för att söka lyckan.

1870 byggdes Ivalojoikis Kultala, Kronans station för övervakning av guldgrävningen och guldhandeln. Vi besökte denna plats, som restaurerats och står bevarad för allmänheten att besöka. Utanför fanns stora informationstavlor med gamla bilder från stationen och guldutvinningen från slutet på 1800-talet och början på 1900-talet. På området fanns ingen personal, men det gick bra att gå in i huvudbyggnaden och några andra byggnader där även vissa möbler stod kvar. Två av byggnaderna hade gjorts i ordning för besökare att bo i.

När guldrushen var som störst bemannades stationen av 38 personer och hela 500-600 personer befann sig i guldregionen kring Ivalojoiki, på olika sätt involverade i guldutvinningen. Att det vid denna tid bodde endast 659 personer i Inari ger perspektiv till den siffran. Inte konstigt att vi sett så många eldstäder och andra spår av människor i området! Kronans station var bemannad fram till 1929, därefter hyrdes den privat av olika guldprospektörer. Guld hittades i måttliga mängder, men inte så pass att det var lönsamt eller nödvändigt för staten att fortsätta sin verksamhet.

Guldvaskning har förekommit även efter den största guldrushen i 1800-talets slut och förekommer än idag. Vi passerade bland annat en liten guldvaskarstuga ett par dagar innan vi kom till Kultala. Där fanns bostadshus, vedbod, dass, bastu och matkällare bevarat och många saker så som husgeråd, gamla tidningar, skidor och verktyg stod kvarlämnat. Där bodde enligt vår ledbeskrivning en man vid namn Viktor Koivola. Han bodde tydligen där för trettio år sedan när vår lärare Bosse paddlade i området, men så mycket mer vet vi inte om honom.

Även längre nedströms såg vi spår av guldvaskningen. Många kojor låg bitvis längst stränderna, dit guldentusiaster antagligen återkommer om somrarna. Det var ofta stommar av slanor, men utan duk / presenning, mer eller mindre ambitiöst byggda. Ibland låg en övertäckt hög med ved där, ibland möbler,

gammalt skräp eller annat kvarlämnat. På flera ställen fanns informationsskyltar och restaurerade stugor från guldrushens tid, som idag används som öppna stugor för turister i området. Vi hade med oss en vaskpanna som vi fått låna av Katinkas bror för att kunna prova på att vaska. Den användes dock mer till andra användningsområden än till vaskning och de få försök som gjordes ledde inte till någon ökad rikedom.

Natur och djur

Skrivet av Katinka

Naturtyper och vegetation:

Under färdens gång rörde vi oss genom ett antal naturtyper. Samtliga präglade av de nordliga breddgraderna. Arter som följde oss från början till slutet av färden var fjällbjörk, tall, vide och ris av olika slag, som lappvide, ripvide, blåbär, lingon, skvattram och nordkråkbär. Nedan följer en beskrivning av olika naturtyper som vi fick uppleva.

Sandlandskap:

Redan strax innan vi anlände i Kalmakaltio körde vi igenom ett sandlandskap som närmast liknade en öken. Då ökenlandskap definieras utifrån hur stor nederbörden är i ett område är det svårt att säga om det verkligen var en fråga om en bit öken eller om det mest var sanden som påminde om det. Växtligheten var sparsam men fanns där, framförallt i form av fjällbjörk gräs och lav.

Subalpin till lågalpin fjällmiljö:

De första dagarna på färden märkte vi över myrmark, och fjällbjörkskog. De nordliga breddgraderna gjorde att även om vi inte befann oss på så hög höjd så var vegetationen motsvande det som växer på subalpin till lågalpin nivå. Veckan innan vi anlände hade marken fortfarande varit täckt av snö så nästan ingenting hade börjat grönska. Fjällbjörken hade små musöron till blad och vi såg flera olika sorters lummer. Efter ett par dagar vandrade vi över ett litet fjäll och stötte på arter som dvärgbjörk, krypljung, lappljung och ripbär. I myrmarkerna såg vi hjortron, skvattram, rosling och vitmossor av olika slag.

Bäckravin:

När vi kom fram till Ivalojoikis källa fann vi en liten bäckravin som hade börjat grönska. I kontrast till omgivningen lös den starkt grönt. Där växte lummer och bräken av olika slag och flera sorters fräken. Ingenting hade börjat blomma men många örter var på väg, däribland linnéa, gullris, hönsbär, skogsstjärna och annat som var svårt att artbestämma bara på bladen.

Artrika älvstränder:

Älvstränderna längs med Ivalojoiki växlade mellan att bestå av videsnår och myrmark till att vara artrika strandängar med hög diversitet av gräs och örter. Ibland bestod älvstränderna av branta klippor, rasbranter eller spolade klippställar och även då var diversiteten stor. Fjäll och ängsväxter avlöste varandra och vi såg arter som svarthö, hönsbär, ormrot, kattfot, fjällvedel, smörboll, smalviva, åkerbär, ängskovall, kvanne, mossviol och fjällviol. Några stränder var helt översållade med tätört. Allteftersom vi färdades och sommaren gick dök örter med senare blomning upp, så som lappspira, fjällskära och fjällfibla och vi såg bladrosen till kung Karls spira. Vi såg även en del orkidéer som utbredningsmässigt enligt florin borde ha varit Jungfru Marie nycklar men som utseendemässigt någon gång mycket väl kan ha varit skogsnycklar och lappnycklar. Vi passerade små skogspartier av asp och såg enstaka träd av rönn och al.

Tallhed:

Bortsett från de dagarna då vi märkte fram till Ivalojoikis källa samt de första dagarna av paddling slog vi nästan uteslutande läger i tallskog eller nära angränsande. Tall som ofta föredrar att växa där det är lite torrare gick sällan direkt ner till vattnet utan befann sig på åsar och höjder en bit ovan älvstranden. Markvegetationen var ofta skral och bestod av ris i form av lingon, nordkråkbär och ibland blåbär. Vi såg många olika sorters lav.

Enareträsk skärgård:

Öarna i Enareträsk var till en början i allmänhet högre med berg och mycket block och stenar. Allteftersom vi kom längre ut i skärgården blev öarna lägre och plattare och stränderna kantades av slipade klippställar. Vegetationen bestod till största delen av tall och nordkråkbär, men här växte vanligen även fjällbjörk, lingon, blåbär och odon.

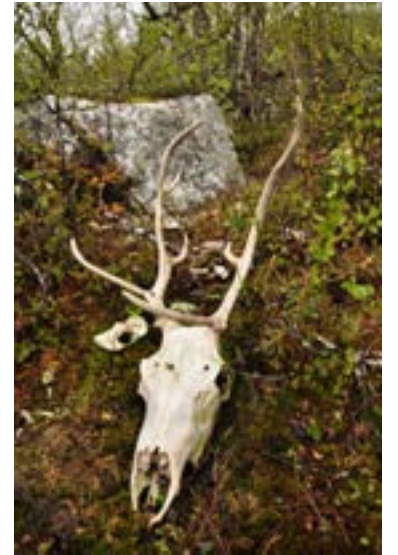
Fåglar:

Vi såg en del fågel under färden. Bergfinken följde oss längs med hela Ivalojoikis sträckning med sitt karaktäristiska läte. Vi hade också ofta sällskap av en trast med ett spännande läte som vi tror kan ha varit en taltrast. Vid ett tillfälle flög en kungsörn över lägret. Vi såg även ripa, gök och sidensvans. I de

lugnare delarna av älven såg vi sjöfågel i form av bland annat sångsvan, knipa och bläsand. Vid Ivalojoikis delta upptäckte vi backsvalor i mängder. De hade sina bon i den jordiga branten ner till vattnet på en av öarna. Ute på Enareträsk såg och hörde vi en hel del storlom. Vid ett tillfälle räknade vi till 15 storlomar på en gång. De skrek och tjatrade och knorrade och dök. Vi träffade även på korp och fiskmås ute på sjön.

Däggdjur:

Vi såg mycket älg och ren under färden. Vid två tillfällen såg vi rödräv. Vi slog även läger i närheten av ett övergivet rävgryt. De första dagarna längs med Ivalojoiki såg vi björnspar i form av tassavtryck, spillning och markeringar på träd. I övrigt såg vi bohålor längs med älvkanten som troligen beboddes av bisamrattor. Vid flera tillfällen såg vi kadaver från ren, ibland med märken från rovdjur på benen.

Mat

Skrivet av Lovisa

Planeringsstadiet:

Till dig som läser detta: För det första - räkna portionerna i vikt från allra första början. Lite knepigt först, men så mycket lättare när en står i affären. Av olika anledningar blev våra beräkningar fördröjda och vi stod tre stycken och räknade så sent som inne på Coop. Det tog onödigt mycket tid och energi. För det andra - köp inte mat för halva färden. Stressen som uppstod när älvfärden tog längre tid än beräknat, ställde till med onödiga konflikter.

Inköp:

Som nämnt tidigare, det är en fördel att veta hur mycket varorna väger innan en kliver in i butiken. Vi upplevde det också svårt att på plats bedöma huruvida mängderna var rimliga eller inte. Hur ofta köper en 25 kilo spenat? Äter en person verkligen 200 g pasta efter två veckors utevistelse i rörelse? Med facit i hand så var det ytterst sällan som vi upplevde att vi hade för mycket mat i fält. Mättnadsgraden i gruppen varierade dock från person till person.

Process av mat:

De flesta grönsaker gick helt utmärkt att torka. Vi upplevde paprikan som svår att få bra. Potatisen hade mått bra av att förvällas och torkas i mindre mängd åt gången. Så som vi gjorde den här gången blev den, grå sladdrig, smaklös och näringsfattig. Vi upplevde att matberedaren underlättade arbetet med potatisen avsevärt. Äggen gick helt utmärkt att torka. Likaså tomatpurén, men vi borde ha passerat den lite bättre då delar av den blev bränd och förstörde enstaka måltider under färden.

Förpackning:

Plastpåsarna höll tätt över förväntan. Även om det var rörigt när schemat frångicks, så underlättade det att ha färdigförpackade måltider. Vi hade en tanke ett tag att bara förpacka alla ingredienser var för sig, men den idén ratades snart då det på så vis är svårt att uppskatta i fält hur mycket som går åt eller hur mycket som är kvar. Lådan med sambal oelek läckte hela färden. En av olje-flaskorna läckte också, medan sojan och de andra olje-flaskorna höll tätt. Smöret hade mått bra av att förpackas i två hinkar, det började bli dåligt tre veckor in på färden. Med största sannolikhet bidrog många skedar små till den ökade bakteriefloran i smörbyttan. Kylsacken mådde bäst när den var fuktad, att ligga och marinera i en pöl höll inte sopsäcken för alla gånger.

På fjället och älven:

Mat-schemat fungerade när det följdes, däremellan blev det mat-kaos och ingen visste riktigt vad som skulle lagas när. Det var väldigt lätt hänt att mer avancerade måltider och brödbak sköts upp. När schemat sedan följdes, så hamnade brödbak och kolbullar på samma matlag gång på gång. ”Mat-kaoset” upphörde efter Ivalo då vi delat upp ansvaret för matplaneringen. Bör även tilläggas att potatis-purjolök-soppa baserat på torkat, var en tämligen osmaklig rätt med lågt näringsinnehåll.

Då älvfärden tog längre tid än beräknat, tog vi grönsaker som vi skulle ätit på Inarijärvi och pusslade ihop nya måltider av dem.

Provantering Ivalo:

Innan vi lämnade Sjövik i juni, så skrev vi en inköpslista inför provianteringen i Ivalo. Den användes aldrig, tack och lov. Det hade tagit på tok för mycket tid och energi att samordna en sådan storhandling och variationen av matsedeln som följde satt fint. (Jonas lyckades till exempel på outgrundlig väg smuggla igenom en hel liter choklad-glass som han sedan förvarade i termos.)

Mat på Inarijärvi:

Ett par deltagare i gruppen hade planerat måltider som det behövdes fisk till för att de skulle bli fullvärdiga. Det visade sig bli lite knepigt att få tillräckligt med fisk till sex portioner ute på Inarijärvi, men de fiskmåltider som blev av uppskattades. Flexi-veganen i gruppen fick goda sojabitar istället för fisk. Övriga fick i form av termos-glass uppskattades, likaså satt chokladmoussen fint när vi blev inblåsta senare under färden.

Utrustning

Skrivet av Mattias

Kanoter:

1. Ei-saa-peitää.

Kanadensare av modellen prospector 16’.

Projektkanot som påbörjades av de som var med i expeditionsgruppen under våren 2016.

Bygget har fortskridit efter hand och slutfördes under förberedelseveckan 4 - 9 Juni 2017.

Lovisa dekormålade ”de fyra elementen” på kanoten med nån slags oljefärg. Färgen hade torkat lagom till premiärturen vid Ivalojokis källa en vecka senare.

Under färden reparerades den ena sitsen provisoriskt med ståltråd och träpinnar. En reva i duken lagades med tyg, epoxilim, leukoplast och shellack.

Bordläggningen knäcktes på några ställen och förstärkningar genomfördes med plastbitar.

Duken underhölls efter hand med shellack, leukoplast och vävtejp.

Efter färden byttes delar av bordläggningen, extraspant lades i, slitna och nya träbitar fernissades, vävtejpen skrapades bort och duken shellackades.

Reparationsteamet tillverkade en ny sits som monterades istället för den trasiga.

2. Båten

Kanadensare av modellen prospector 16’.

Lånad av Sjövik.

Den är byggd under läsåret ”xx-xx” och har tjänat som skolkano på FHL sedan dess.

Muttrarna till tvärträ och sitsar skruvades åt i förberedelsefasen.

Under färden knäcktes bordläggningen på några ställen, på en utsatt bordläggningsbit genomfördes en förstärkning med flera lager aluminiumburksaluminium som limmades ihop.

Duken underhölls efter hand med shellack, leukoplast och vävtejp.

Efter färden byttes delar av bordläggningen, extraspant lades i, slitna och nya träbitar fernissades, vävtejpen skrapades bort och duken shellackades.

3. Poseidon

Kanadensare av modellen ”prospector” 16’.

Lånad av Sjövik.

Den är byggd under läsåret ”xx-xx” och har tjänat som skolkano på FHL sedan dess.

Muttrarna till tvärträ och sitsar skruvades åt i förberedelsefasen.

Under färden knäcktes bordläggningen på några ställen. En av slitstävorna tog mycket stryk så den sågades av ca 5 cm, skruvhålet fylldes med epoxi, det hela täcktes med leukoplast och shellack.

Duken underhölls efter hand med shellack, leukoplast och vävtejp.

Efter färden byttes delar av bordläggningen, extraspant lades i, slitna och nya träbitar fernissades, vävtejpen skrapades bort och duken shellackades. En ny slitstäv tillverkades som sedan monterades och oljades.

4. Too-tiki

Kanadensare av modellen ”Solo”

Almas privata kanot.

Under färden knäcktes bordläggningen på några ställen.

Duken underhölls efter hand med shellack, leukoplast och vävtejp.
Efter färden lagades delar av bordläggningen med epoxilim. Insidan, relingar och stävar linoljades, vävtejpen skrapades bort och duken shellackades.

Övrigt:

- Extrapaddlar: Fyra stycken, en per kanot.
- Öskar: Egentillverkade av plastdunkar.
- Svampar att svampa vatten med.
- En räddningslina.
- Två tågningslinor per kanot.
- Kanutställning, en konstruktion av svetsade fyrkantströr som vi lånade av Sjövik för att få plats med alla kanoterna på släpkärran. En svetsfog brast på vägen upp och ställningen reparerades då temporärt med stålrör, träpin-nar och lina. I Kirkenes reparerade en verkstad sedan den brustna fogen.

Läger:

Bo:

Bakertält:

Ett textiltält av klassisk vindskyddsmodell med tre väggar och tak som sätts upp med hjälp av rep, trästörar/slanor och ev. paddlar. Till tältet hör en bärram som till större delen är tillverkad av trä och läder. Uppsättningen lånades av Jonas som både sytt tältet och tillverkat bärsystemet.
I förberedelsefasen impregnerades tältet extra mycket för att hålla tätt.
Myggsäkrande åtgärder genomfördes i form av att ett textilgolv syddes in och ett myggnät monterades på den öppna sidan.
Under färden tog det till en början lång tid att sätta upp tältet men efterhand så gick det allt snabbare och smidigare. Impregneringen gjorde sitt jobb och tältduken höll vätan ute.
En glipa vid myggnätets dragkedja tätades provisoriskt med en trasa.
Efter färden hängdes tältet upp på tork och bärramen reparerades.

Tält:

Hilleberg trepersoners tunneltält. Lånat av Sjövik.
Användes under färden som sjukstuga och sovplats.

Tarp:

Hilleberg 4x4.5 meter. Lånad av Sjövik.
Denna användes både till sovplats och till att förvara utrustning under.
Många olika sätt att spanna upp tarpen provades beroende på de förutsättningar som var aktuella för dagen.

Tarp:

Lättviktstarp 2.9x3 meter.
Mattias privata

Tarp:

Lättviktstarp 3x3 meter.
Torbjörns privata

Kök:

Följande köksutrustning lånades av Sjövik:

- Grytor i rostfritt stål, en stor och en liten.
- Kaffepanna.
- Fältugn med förvaringsväska.
- Stekjärn ca. 20 cm i diameter.
- Osthyvel.
- Vattendunkar ”Saftdunk” fem liter, två st.
- Kryddhinkar ”Majonäshink” tio liter, två st.
- Wannigan, smala modellen i plywood, ca 50x30x20cm.

Övrig köksutrustning som gruppen samlade ihop:

- Grillgaller, filékniv till fisk, groddburk, glödspade och eldhandskar.

Följande slöjades fram under färdens gång:

- Slevaruntare, stekspade, slevar, skedar, smörknivar.

Katinkas bror lånade ut en guldvaskarpanna som ett flertal gånger fungerade som skål vid beredning och förva-ring av mat.

Med hjälp av ovan nämnda utrustning lagade gruppen all mat under färden.
I diskpåsen ingick stålballar, stålull, en svamp och ”Försvarets allrengöring”.
Efter färden rengjordes grytor o. dyl. grundligt med ättika för att få bort det mest envisa sotet.

Verktyg och övrigt:

-Två svensksågar.	-Tre skogsyxor.
-Slöjdyxa.	-Tjäckelyxa.
-Två slöjdkit.	-Brynen.
-Yxfil.	-Sekatör.
-Multiverktyg.	-Solcellsladdare.
-Gitar	-Sånghäfte.
-Kortlek.	-Högläsningsbok.
-Fågelbok.	-Kikare.
-Fiskeutrustning.	

Allt i ovanstående lista kom till användning under färden, många saker dagligen.

Bära och förvara:

För att transportera och förvara gruppens gemensamma utrustning användes kanot- och ryggsäckar. Kanotsäck-

arna var en blandning hemsydd och fabriksydd av modell ”Duluth”. En rudimentär och slitstark säck på ca 100 liter som är sydd i grovt canvastyg, med remmar av läder och spän-
nen av metall.

Gruppen lånade en kanotsäck och stor vanlig ryggsäck av Alma, av Jonas lånades en kanotsäck och en stor rygg-
säck som han tillverkat själv. Övriga fyra kanotsäckar lånades av Sjövik.
Kanotsäckarna som skulle användas till mat kompletterades med sopsäckar i dubbla lager.

Till matförvaring användes tygsäckar (persedelpåsar m/39) och tygpåsar i varierande storlekar.
Tygpåsarna syddes av gruppen och tygsäckarna lånades av Torbjörn.

I förberedelserna ingick:

Se över och reparera säckarna som lånades, bl.a. laga hål och byta /sy dit felande läderremmar.
Sy tygpåsar till matförvaring, tyget till påsarna var bomullsgardiner från second-hand.
Under färden höll de enkla men robusta bärsystemen bra. Detta trots att de var mycket tungt lastade och att
säckarna lastades i och ur kanoterna var dag. Någon enstaka d-ring och spänne gick sönder men i övrigt höll de
måttet.

Efter färden skurades kanotsäckarna, läderdetaljerna smordes och övriga tygpåsar kördes i vanlig tvättmaskin.
Ett par läderremmar att spänna locket med byttes ut på en säck då de var dåliga.

Reparera /vårda:

Ett huvudkit och ett reservkit sattes ihop under förberedelseveckan 4 - 9 Juni.
Sakerna förvarades i två handväskor som inhandlats på second-hand.

Var väska innehöll:

-Kombinationstång.	-Skruvmejsel med bitsats.
-En rulle ståltråd	-Superlim, kontaktlim, epoxilim.
-Cykelslagsreparationssats (till gummistövlar)	-Vävtelj.
-Div. skruvar och vagnsbultar med muttrar.	-Div. spik.
-30 cl. schellack.	-Sandpapper.
-Textilbitar av varierande tjocklek.	-Lina 15 meter.
-Bomullssnöre	-Kathas skosmörja.
-Linolja.	-Penslar, ett antal av olika storlek.

Under färden konstaterades att mängden schellack som tagits med var i minsta laget för de behov som uppstod.
Det slet hårt på kanoterna och mycket underhåll var nödvändigt. Leukoplast hade tyvärr förbisetts när repa-
rationskiten sattes ihop. I och med den missen så var tillgången på leukoplast begränsad och istället användes
vävtelj. Vävteljen var av billigare sort men fäste bra på duken.

Av övrigt innehåll i reparationskiten så var det bara cykelslagsreparationssatsen (till att laga gummistövlar med)
som inte kom till användning.

Efter färden uppenbarades nackdelarna med vävtelj av billigare sort. När teljen skulle avlägsnas satt väv och
lim kvar medan det yttre lagret gick att dra av. Det gick åt många arbetstimmar med att få bort väv och lim från
kanotdukarna.

Reflektioner kring utrustning

Skrivet av Mattis

Kanoter:

Det är en fröjd att paddla träkanot i naturen! Det var vi överens om.
Trots att kanoter i andra material eller kajaker hade tillåtit oss att forcera Ivaljoki på betydligt kortare tid. Men då
hade det ju inte varit den här färden som vi var på nu, förloppet hade varit annorlunda.

Läger:

Bo:

Hur är bäst att bo på färd? Ska det vara så luftigt det bara går? Eller är ändå viss trygghet i form av väggar och
lite hemtrevlig pruttluft att föredra? Ja, ett som är säkert är att preferenserna bland gruppmedlemmarna var
olika.

Ett bakertält är otympligt och inte det smidigaste att flytta på var dag, än mindre att få ner i kanoten på ett vettigt
sätt. Men när vinden viner, regnet kommer från sidan eller bara när ett mysigt bo önskas så trivs bakerinvånarna
som bäst.

Trångt! Utbrister tarpisterna och välkomnar de vinande vindarnas friska luft. Hur trevligt som helst att se mils-
vida omkring, eller kunna sträcka sig och hälsa på närmaste buske utan dragkedjor och andra hinder i vägen.
Somliga föredrar att kunna dra sig tillbaka till en egen kupé (solotarp) för att njuta av vildmarkens tystnad. Som
sagt så var preferenserna på nattlogi lite olika men vi möttes alltid igen vid lägerelden.

Kök:

Vad beträffar köksutrustningen så var upplevelsen att det varken var för mycket prylar eller att det saknades
omöjliga saker. I den mån det saknades något så var det inte värre än att de med fallenhet och passion för slöjd
ordnade saken med bravur.

En fältugn är en tung historia, ca. 12 kg. 12 kg extra över sten, stock, fjäll, myr, åsar, ner i kanoten och upp ur
kanoten. Men jag tror att samtliga inte tvekade en sekund över fältugnsens vara eller icke vara då potatisgratäng,
lasagne eller nybakt bröd stod på menyn.

Kaffepannan fungerade även utmärkt att koka tevatten i och fler kastruller hade bara varit överflödigt, så det var
väl avvägt av de som planerat detta.

Något som överraskande var vaskpannans
användbarhet som köksgeråd och det var
betydligt mer tacopaj än guld i den under
färden.

Möjligtvis att stekjärnet kunde varit några
storlekar större, då den som åkte på att steka
kolbullar eller dyl. var gång hade ett långdra-
get projekt framför sig.

Kryddhinkarna var något otympliga och
systemet för hur och var sakerna i dem skulle
vara havererade ideligen, ofta behövde vi leta
efter det ena eller andra. Det hade säkert gått
att ordna på annat vis, men det känns på det

stora hela som att det inte var något otäckt problem.

Verktyg och övrigt:

Det kan tyckas vara en diger lista som presenteras, både det ena och det andra. Men då gruppen utgjordes av en rätt så brokig skara så behövdes det finnas med något som glädde både den ena och den andra. Ofta klingande gitarrens toner till ackompanjenget av de taktfasta yxornas slag, slöjdkitens sköl-pars skrapande lockade till sig intet ont anande fjäderfä som med ett förnöjsamt hummande blev identifierade i en bok innehållandes allt om dessa aveser.

Bära och förvara:

Kanotsäckar må vara slitstarka, men är jämfört med mer avancerade ryggsäckar inte så bekväma. Men på något vis tycks kroppen vänja sig och när det väl blir för obekvämt brukar det ändå vara dags att ta en paus. Så bekväma eller ej, en kanotsäck är en bra investering om du vill ha något hållbart som dessutom ger dig tillfälle att stanna upp ibland och avnjuta lite välförtjänt vila. En sak som inte gick så bra var att efterhand så blev en av säckarna sopsäck, samtidigt som den fungerade som förvaring av köksredskap och kryddhinkar. Detta lämnade vissa aspekter angående hygien att önska. En annan sak är problemet med fukt, efter ett tag börjar naturmaterial kompostera sig själva, så det är noga med att vädra och torka allt när tillfälle ges.

Tygsäckarna av modell persedelpåse m/39, är värda att nämna storleken på då de är smidiga att ha att göra med. De är sydda som en cylinder som är ca. 25 cm i diameter och 55 cm höga.

Reparera/Vårda:

Att leukoplast glömdes bort och att mängden shellack var för liten är två viktiga lärdomar att ta med. Leukoplast som är en grej som alltid är med och väldigt bra att ha, det kanske är för att det är så uppenbart som vi missade det så totalt. Vad beträffar shellacken så diskuterades det om att två flaskor om 50 cl flaskor var för mycket, resultatet blev att två flaskor om 30 cl följde med. Sett i efterhand så kanske de ansvariga för reparationskiten borde bollat det här med några utomstående.

En annan lärdom är alla de timmar som fick läggas på att avlägsna tejprester från kanotdukar. Vårt råd till den som vill ha det, är att inte köpa vävtejp i de lägre prisklasserna (alltså den lägre kvalitetsnivån). Köp bra tejp, köp den även fast den kostar betydligt mer pengar.

Tack till Katha för burken med utmärkt skosmörja, det var en fröjd var gång som gruppen smorde allt skinn med denna smörja.

Sjukvård och säkerhet

Skrivet av Katinka

Förarbete:

Då vi stora delar av färden skulle befinna oss långt ifrån samhället med möjlighet att få hjälp utifrån om någonting skulle hända, i form av olyckor, skador eller sjukdomar, lade vi ner ett stort arbete i att riskbedöma färden och införskaffa kunskap, utrustning och läkemedel som skulle kunna komma att behövas.¹ Vi diskuterade möjliga skade- och sjukdomsrisker. Varje deltagare fick beskriva sin sjukdomshistorik i den mån detta skulle kunna påverka färden. Såväl fysiska som psykiska situationer diskuterades. I samband med detta diskuterade vi även kring hur vi reagerar när vi inte ätit på länge, vikten av sömn samt hur vi hanterar stressiga situationer. Vi delade med oss av våra erfarenheter både från kurser och tidigare färder och bedömde att gruppen hade stor kunskap inom första hjälpen och också hade stor erfarenhet av att vara ute i ödemark. I riskanalysen använde vi oss också

av en mall från Sjöviks folkhögskola.

De risker vi kunde utläsa var:

- Isolering från samhället med begränsad möjlighet att få hjälp utifrån.
- Orientering
- Kallt vatten med risk för hypotermi och drunkning.
- Trauma mot kropp och huvud, exempelvis i form av klämning mellan kanot och sten eller slag mot sten.
- Stukningar och skadade fötter i samband med märkning och vadande.
- Brännskador
- Skär och huggskador.
- Matförgiftning och magsjuka.
- Förlust av nödvändig utrustning och mat
- Skadad eller kvaddad kanot.
- Brand

Förebyggande åtgärder:

Generellt ökar alla risker när deltagarna är trötta och hungriga. Därför bestämde vi att gruppen skulle ha rutiner kring pauser som fika, lunch, middag och lägerslagning, samt goda sömnrutiner. Vi beslöt att gruppen alltid skulle vara lyhörda för den eller de som var hungriga eller trötta för att undvika onödiga misstag. Vi diskuterade även vikten av att varje person själv måste ta ansvar för att kommunicera sina behov till gruppen. Utifrån ovan nämnda risker arbetade vi fram ett antal förebyggande åtgärder:

Isolering:

När inte hjälpen kan fås utifrån gäller det att kunskapen och verktygen finns inom gruppen. Vi bedömde att vi tillsammans hade en hel del kunskap och erfarenhet. Läkemedel och förbandsmaterial införskaffades och packades tillsammans i en första hjälpen låda (se lista nedan). Samtliga i gruppen tog även med ett litet personligt första hjälpen kit. Vi beslöt oss för att ta med en satellittelefon ifall ett större olycksfall skulle inträffa och för möjligheten att kunna nå sjukvårdspersonal även för rådgivning vid mindre olycksfall eller sjukdom. Vi hade

också tillgång till en SPOT med möjlighet att skicka ut positioner och meddelanden via satellit.

Orientering:

Vi beslöt att samtliga i gruppen skulle bära kompass och att det skulle finnas minst en karta per kanotpar för att minska risken att gruppen orienterade sig fel. Samtliga i gruppen skulle ta ansvar för att veta vart vi var på kartan. Vi belyste vikten av att kommunicera till någon i gruppen, vart vi planerade att ta oss, om vi gav oss iväg på utfärd själva.

Kallt vatten:

Den första åtgärden för att undvika hypotermi eller drunkning är att inte ofrivilligt hamna i vattnet. Vi bedömde att den största risken för att detta skulle ske var i samband med forspaddling och vid vind med hög sjö på Inarijärvi. Vikten av att läsa forsar innan de paddlades samt att läsa väder och vågor innan vi gav oss ut på öppet vatten diskuterades. Då vi skulle befinna oss på kallt vatten mer eller mindre under hela färden inställde vi oss dock på att risken att någon ofrivilligt skulle ramla i ändå var stor. Andra åtgärden är då att få upp den eller de som ramlat i så fort som möjligt. Vi bestämde att alla skulle bära flytväst. Vi belyste vikten av att använda ullkläder eftersom dessa värmer även när de blivit blöta och att vi skulle ha minst ett ombyte med oss var, förpackat vattentätt. Vi övade kamraträddning där samtliga fick kapsejsa i kallt vatten och samtliga fick vara med att rädda ett kapsejsat par. En värmereflekterande filt togs med bland säkerhetsutrustningen.

Trauman:

Trauman kan i bästa fall undvikas med försiktighet och kunskap, men när olyckan är framme gäller det att vara förberedd. Förbandsmaterial av olika slag införskaffades (se lista nedan). Vi förberedde oss genom att tänka ut ett antal scenarier och sedan lösa dem enligt metoden L-ABCDE som används inom sjukvården. Vi diskuterade bland annat tidsaspekten i att stoppa kraftiga blödningar och vikten av att stabilisera rygg och nacke vid misstanke om skada mot dessa.

Stukningar och skadade fötter:

Vi diskuterade vikten av att använda stabila, stödjande skor i samband med märkning och vadande. Vi vägde dock in aspekter som att en smidig sko i vissa fall kan kännas säkrare på grund av ökad kontroll. Elastiska lindor och vävd hudtejp (leukoplast) införskaffades. Vi diskuterade även vikten av god fotvård under färden för att undvika förhårdnader, skador och svampinfektioner.

Brännskador:

En brännskada kan lindras om det drabbade området kyls ner under minst 10 minuter. Kallt vatten fungerar som en första åtgärd. Specialförband för brännskador samt aloeveragel införskaffades. Till den gemensamma utrustningen köpte vi också in arbetshandskar för eldhantering.

Skär och huggskador:

För att undvika skär och huggskador är det viktigt med säkert handhavande. Vi beslutade att vi under färden skulle arbeta så säkert som möjligt genom att utföra all vedhuggning ståendes på knä och att undvika att tälja och skära emot oss i samband med slöjdande och matlagning.

Matförgiftning och magsjuka:

Matförgiftning och magsjuka kan undvikas med god handhygien och god hygienhantering av mat och bestick. Vi bestämde obligatorisk handtvätt med tvål och vatten inför hantering av mat. Vid magsjuka finns det stor risk att bli dehydrerad vilket i sin tur kan försämra tillståndet. Vätskeersättningstabletter införskaffades.

Förlust av nödvändig utrustning och mat:

Genom tidigare erfarenheter visste vi att viktig utrustning inte bör packas enbart tillsammans utifall just den packningen skulle förloras. Därför såg vi till att yxor och kastruller packades i olika duluther och spreds i olika kanoter. För att minska risken att förlora utrustning eller mat bestämde vi att varje individ, utöver sin egen utrustning även skulle vara ansvarig för specifik gemensam packning längs med vägen. På så vis skulle det inte finnas någon packning som ingen bar ansvar för. För att alla skulle lära sig var viktig utrustning fanns någonstans bestämde vi att vi skulle försöka hålla god ordning på vart olika saker packades samt god ordning i lägret. Vi diskuterade olika sätt att surra saker i kanoten och bestämde att varje kanotpar fick komma fram till vilket sätt som passade de bäst.

Skadad eller kvaddad kanot:

Återigen belystes vikten av att läsa forsar innan de skulle paddlas. I den gemensamma utrustningen fanns två reparations-kit med leukoplast och schellack. Gruppen skulle kunna ta sig vidare i tre kanoter om en kanot skulle bli helt kvaddad.

Brand:

Vi diskuterade vikten av att bygga en ordentlig eldstad, att alltid bedöma brandrisken och att alltid ha vatten för släckning tillgängligt nära eldstaden. Vi diskuterade kring om vi skulle ta med ett alternativt sätt till matlagningen i form av sprit eller gaskök ifall brandrisken skulle bli för stor, men bedömde att det inte skulle vara nödvändigt.

Säkerhetsutrustning:

- En SPOT
- En satellittelefon, märke Iridium

Resultat:

Inga större olyckor inträffade under färden. Vi använde SPOT:en för att sända ut vår position ungefär en gång i veckan. Satellittelefonen behövde aldrig användas. Orienteringen gick över lag bra. Vi missbedömde sträckan vi tagit oss på älven de första dagarna av lining, vadning, märkning och paddling men orienterade oss sedan rätt på kartan. Vi blev blöta och kalla i samband med vadning och låg vatten och lufttemperatur men kunde alltid värma

och torka oss vid elden.

Vi lade ner mycket tid på att läsa forsar och valde att märka förbi de som vi bedömde vara för kraftiga för att lina eller paddla säkert. På Inarijärvi var vi noga med att bedöma vindens riktning och styrka och valde färdväg utifrån det. Vid blåsigt väder delade vi upp oss så att varje kanotpar var ansvarig för en annan kanot om någon-ting skulle hända och vi försökte hålla oss nära varandra. Vid ett tillfälle valde vi att stanna kvar på en ö ett extra dygn på grund av kraftig blåst och höga vågor.

Flera i gruppen fick små skärsår i händerna i samband med täljning. En i gruppen skadade sig lindrigt i samband med att han tog ut kroken ur munnen på en gädda. En i gruppen skadade sig lindrigt då ett finger kom i kläm i samband med vedhuggning. Dessa skador kunde läggas om med plåster och steristrips. Kådsalva användes också för snabbare läkning av små sår samt svampinfektioner. Ingen brände sig allvarligt.

Fem av sju drabbades av maginfluensa vid ett tillfälle. Då användes vätskeersättningstabletter och paracetamol. Hygienrutinerna skärptes i samband med maginfluensan. Enbart de som varit friska fick hantera gemensam mat de närmsta dagarna efter och påsar hinkar och bestick desinficerades så gott det gick.

Det fanns gott om eldstäder längs med vägen. Ibland fick vi bygga nya men ofta kunde vi utveckla de som redan fanns. Vid två tillfällen tappade vi en kanot i samband med lining. Vid ett tillfälle välte en kanot i samband med lining. I utrustningsväg förlorade vi då ett liggunderlag och en paddel, i övrigt förlorade vi ingen utrustning förutom fiskedrag. Kanoterna skadades framförallt i samband med grunt vatten och vassa stenar och dukarna lagades under färdens gång med leukoplast och schellack och spruckna bord reparerades fullständigt vid åter-komst till Sjövik.

Kartor

Skrivet av Jonas

Vi valde att själva skriva ut kartor från den finska siten utflyktskarta.fi som har en databas med orienteringskartor över hela Finland. Tjänsten ger möjlighet att navigera och zooma så vi fick ut precis det utsnittet vi behövde. För den norska biten använde vi en motsvarande norsk tjänst.

Vi skrev ut fyra uppsättningar varav två mera inzoomade och två med översikt. De inzoomade var över älv i ska-la 1:25 000. Den allra första kartan, där vi gick över fjället var i skala 1:12 000. Över Enare träsk hade vi kartor i skala 1:50 000. Översiktskartorna var över älv i skala 1:50 000 och över Enare träsk 1:100 000. Två uppsättningar laminerade vi och de andra två förvarade vi i mer eller mindre vattentäta kartfodral. Under färden gjorde vi ett stopp i staden Ivalo och inhandlade ytterligare kartor över Enare träsk i skala 1:100 000.

Samtliga kartor saknade linjer för missvisning (isogoner). På grund av detta behövde vi innan vi gav oss av ta reda på hur mycket och i vilken riktning missvisningen gick. Det visade sig vara 12 grader positiv missvisning. Vilket vi manuellt fick kompensera för med kompasserna. Genom att efter uttagen riktning vrida gradringen 12 grader medsols.

Reflektion rörande kartorna

Skrivet av Jonas

Det var väldigt praktiskt att kunna skriva ut kartor för just den rutten vi tänkt oss. Älven sträcker sig över ett stort område och det var inte möjligt att hitta en enda karta som täckte in hela vår rutt i rimlig skala.

Över fjället navigerade vi efter en karta i skala 1:12 000 med gott om detaljer. Det tog ett tag att fundera ut hur vi skulle kompensera för kompassens missvisning men med lite funderande kom vi på det. Vi kontrollerade att

vi tänkt rätt mot en mast i fjärran.

Det visade sig att detaljerna vi fick ut på detaljkartorna (1:25 000) under älvpaddlingen var till väldigt stor hjälp. Medan vi på översiktskartorna (1:50 000) mest bara navigerade genom att räkna tillflöden.

När vi kom ut på Enare träsk var 1:50 000 den mest detaljrika karta vi hade att gå efter. Det gick bra att följa i kombination med översiktskartorna i skala 1:100 000 som vi köpt i Ivalo.

Hund på färd

Skrivet av Lovisa:

Denna färden hade vi sällskap av min hund, Peikko. Finsk Lapphund, 3 år. Den här redogörelsen är svår att hålla objektiv, då Peikkos beteenden är sammankopplat med mina personliga ageranden.

Praktiska förberedelser

Hundmat:

Peikko äter torrfoder, Acana, till vardags, vilket har ett fullvärdigt näringsinnehåll. Jag hade under vintern sparat brödpåsar som jag sedan förpackade fodret i. Varje påse innehöll mat för två eller tre dagar. Detta för att inte allt foder skulle bli förstört om det gick håll på enstaka påsar, samt att det skulle vara lätt att packa. Peikko vägde dagarna innan färden 14, 55 kg och åt ca 180 g/dag fördelat på två måltider. Då vi var aktivare än vanligt under färden utökade jag hans dags-portion till 220 g. På 49 dagar blev det 11 kg hundmat. Jag hade även med 900 g hundgodis, men det gick inte åt mer än 340 g.

Vaccin, avmaskning och hälsokontroll:

För att få resa med hund mellan Sverige, Finland och Norge, krävs Eu-hundpass, vaccinering mot rabies och avmaskning mot dvärgbandmask. Peikko vaccinerades i mitten av april, ca 10 veckor innan färden, mot rabies. I samma veva fick vi hans pass utfärdat i Örebro. Tre dagar innan vi passerade svensk-finska gränsen, genom-gick han hälsokontroll och avmaskning hos veterinär i Skogsbo, Avesta. Han konstaterades vara fullt frisk och i typiskt sen ”hund-tonårs-ålder”.

Mygg:

Peikkos päls är tjock så han hade problem med mygg och knott främst runt huvudet. Jag gjorde enstaka försök att smörja honom med utspädd becolja, men den gned han bort med protester. I lägret fick han istället låna min mygghatt, men då vi var i rörelse ville han inte ha den på, så då slapp han. Han var också duktig på att fånga flygfän med munnen.

Förberedande hundträning:

I kanoten:

Peikko satt i en kanot för första gången som 12-veckors valp. Först på land, överöst med godis och beröm, sedan på vatten, kortare turer. Peikko tycker inte om att bli blöt, vilket var praktiskt på så vis att han, åtminstone till en början, inte hoppade ur kanoten på eget bevåg. Han har sedan valptiden fått följa med på enstaka kortare paddelturer och uppträtt lugnt i kanoten. D.v.s. Lagt sig på botten och somnat efter några minuter.

På land:

I ca 10 månader innan färden lös-tränade jag med Peikko nästan dagligen i grannens kohage. Han hade kunnat sticka, men då Peikko har stor respekt för elstängsel fungerade staketet som staket även om det var avstängt. Likaså tränade vi att han gick lös korta etapper under promenader på olika platser i skogen. Jag ville att Peikko skulle kunna få springa lös, dels av praktiska skäl - att slippa trassla med koppel när vi linade, dels för att han skulle få slippa stressen att vara uppbunden när vi slog läger.

Socialt:

Peikko är en känslig hund, han vill väldigt gärna vara med överallt och är omhändertagande. Det innebär att när jag som hund-ansvarig är stressad, nere eller är otydlig - med andra ord brister i mitt ansvar. Så försöker han ta ansvar för oss båda, på sitt sätt. Peikko har också integritet och det är inte alltid som jag hinner med att läsa hans signaler när han känner sig trängd eller obekväm. Det finns olika skolor i hundvärlden, en del menar att en ständigt måste upprätthålla auktoritet, andra att en ska arbeta med positiv förstärkning i alla lägen. Jag har alltid försökt tänka på hundträning som vilket relationsbyggande som helst. Med kärlek, förtroende, respekt och tydlighet som byggstenar. Under slutet av våren innan avfärd, började Peikko markera mot andra människor - huvudsakligen vuxna män. Han bet inte, bara morrade och nafsade om de kom nära mina tillhörigheter. Jag röt alltid till, men visste inte hur jag skulle komma tillrätta med det nya beteendet. Jag drog själv kopplingen till min separation med dåvarande pojkvän, tidigare under våren. Då Peikko uppvisade samma beteende mot två av gruppens medlemmar under förberedelse-veckan och bet dem, vidtogs följande åtgärder:

Först kontaktade jag Peikkos uppfödare och bad om råd och undrade sen varför jag inte kommit på att be henne om råd tidigare.

Därefter la jag all min packning i en hög, Peikko och jag satt några meter bort, medan de andra fick plocka på sig mina grejer och gå iväg med dem. De gånger som jag såg minsta antydning till markering hos hunden la jag ner honom på rygg, lugnt och bestämt. Inga hårda ord eller aggressiva energier. Bara ett tydligt, så gör du inte. Han fick inte komma lös förrän han taggat ner. Vi sa att vi skulle fortsätta träningen mer integrerat med vardagslivet under färden.

Vår träning utgick från vår situation och vår relation, vår helhet. En annan hund och människa, hade kanske behövt träna på annat vis. Jag tog också, i samråd med gruppen, beslut om att hålla Peikko kopplad under färden.

Under färden:

I och vid kanoten:

I kanoten hade Peikko flytväst. Först fick Peikko sitta på botten, men då det blev blött där började han klättra upp på packningen. Ett tag provade jag att lägga en bit avklippt liggunderlag åt honom att sitta på, på botten av kanoten, men med samma resultat som innan. Tillslut packade vi kanoten så att det en del av packningen inte gick mer än två tredjedelar upp till relingen, så att hunden fick en plats där. Oftast låg han still uppe på och sov eller tittade sig omkring. Ibland med svanstippen hängandes över relingen ner i vattnet. Peikko fick ofta åka med i kanoten när vi linade, så att Johan och jag kunde hjälpas åt. De gånger han gick kopplad bredvid, gick jag med paddel att peta med och Johan tog linan och kanoten. Vissa partier i början, fick han gå lös bredvid då det var snårigt och för mycket grenar som hängde ner över fåran. I forsarna som vi paddlade, stod han oftast upp, men stod still.

Att paddla solo med hund var en större utmaning. Särskilt som att Peikko gärna satt uppe på packningen, på ena sidan av kanoten. Jag paddlade en fors solo med honom och det gick bra, men det var inget jag gärna gjorde om. När jag sen paddlade solo på Inarijärvi fick Peikko åka i en av prospector-kanoterna med Alma och Johan, som vi visste att han kände och funkade bra med.

På land:

Peikko hölls under färden kopplad, antingen fast i mig eller vid ett träd i lägret. Tillräckligt nära för att han skulle känna att han fick vara med, men ändå på en plats som ingen var tvungen att passera. Jag försökte också vara noga med att uppmärksamma gruppen på var hunden var bunden. Peikko tog det lugnt i kopplet, skällde då och då på djur eller den där irriterande härmapan till ”eko-hunden”.

De gånger Peikko var lös, var inne i Bakertältet, när vi var ute själva på promenad långt från lägret, när han var i kanoten och enstaka tillfällen när vi linade. Fyra gånger stack han iväg, första gången efter älg, sedan efter ren tre gånger. Rymningarna varade mellan 5-30 minuter.

Fästingbett:

I början av färden hade Peikko ett infekterat fästingbett på höger framtass som tog tid att läka. Han hade fått fästingen mellan tårna innan vi åkte upp. Väl uppe i Kalmakaltio, fanns inga fästingar. Han gick obehindrat och då det blev bättre och bättre, valde jag att se det som ifall någon av oss hade fått skavsår. När vi gick eller paddlade fick han gå med det bart. När vi var stilla i lägret smorde jag tasserna med kådsalva och satte en liten tygpåse på för att han inte skulle slicka på det. Påsen var inte populär, men han behöll den på.

Socialt:

Peikko och de två som blivit tuggade på, blev aldrig bästa vänner. Han skällde mycket på dem till och från. I bakertältet hände det vid enstaka tillfällen att han markerade mot andra medlemmar i gruppen, men tillfälligt, oftast för att han blivit trängd eller försökt äga någons liggunderlag. Han blev då alltid tillsagd, bortmotad och fann sig i det. Sen var allt kring Peikko inte problematiskt. Det fanns gott om stunder då vi busade och gosade med hunden. Dagen då Katinka låg magsjuk i Bakertältet, låg Peikko precis intill och höll henne sällskap. Vid efterarbetet,

efter färden, sprang en av de som blivit tuggad på in, för att lämna grejer, där Peikko låg själv. Hunden brydde sig inte ett skvatt. Tittade lite bara.

Sammanfattande reflektion om hund på färd

Skrivet av Lovisa

Som hundägare upplevde jag både att hund på färd berikar, men att det också medför ett stort ansvar. Ansvar för att hunden har det bra, ansvar för att det fungerar med resten av gruppen. Jag upplevde att Peikko blev mer harmonisk under färden. Efter hemkomsten är han också mycket lugnare än tidigare. Jag tror dels det har att göra med att jag har lyckats vara tydlig med att det är jag som tar ansvar för oss båda och att jag själv mår bättre som människa. Dels tror jag att det har att göra med att vi kom in i rutiner och att jag håller tydligare rutiner hemmavid än innan. Jag märker att han har mognat och han är inte alls lika brydd av att bli blöt som innan. Innan färden gick han omvägar kring vattenpölar på trottoaren, nu klafsar han på med vatten upp till magen. Att simma eller bada för badandets skull är dock fortfarande inget som Peikko företar sig.

Jag tror att Peikkos favoritstund på dagen var när vi gick in i bakertältet för natten, han for runt och gjorde sina snark-gläfs-ljud, kavade runt på rygg och uttryckte sin glädje över att vara på samma plats som alla andra. Det var väldigt mysigt att sova med hund, Peikko är bäst på att va ”lilla sked”. Det var mindre uppskattat att han gick och pussade folk godmorgon. Det var också svårt att göra armhävningar och situps i bakertältet med en hund i ansiktet, alternativt juckande mot benet.

Någon organiserad träning under färden, att alla fick hållas med mina grejer, blev inte av. Johan röt ifrån ett par gånger när Peikko försökte hindra honom från att lyfta i min ryggsäck och sen var det bra dem emellan. Jag upplevde också att han fick den mentala stimulering han behövde så länge vi färdades på älven. Han fick sin motion när vi rekade fors eller då han gick bredvid när vi linade. På Inarijärvi blev det svårare att få till motionen då vi inte klev ur kanoterna regelbundet på samma sätt. Jag upplevde också att Peikko sa till när han behövde iland för att kissa, likadant när han satt uppbunden i lägret.

Fiske

Skrivet av Johan

Vi hade sen tidigt bestämt att fisket skulle vara en del av färden. Alma, Johan och Torbjörn tog med sig sina privata fiskespön och drag, utöver detta köpte gruppen in ett fiskenät. På Ivalojoiki var det svårt att få tillstånd att fiska. Fiskekortet var dyra och de såldes bara 12 stycken om dagen till fiskeintresserade. Så att fiska lagligt på Ivalojoiki var i princip omöjligt. Så vi beslöt att inte fiska i större utsträckning på Ivalojoiki.

Vi fiskade lite högst upp i älvsystemet, där älven om något skulle kallas bäck. Där bäck-älven rann fram kunde vi fanga gädda. Det var så mycket gädda att man bara behövde kasta ett till två kast för att få mat till middagen. Allt eftersom vi kom längre ner i älven avtog fisket mer och mer. Vi såg ett par fina harrar om dan, som visade upp sina ryggfenor i vattenytan, när de slog efter sländor.

Väl på Inarijärvi hade vi fått tag i fisketillstånd för Johan, Alma och Torbjörn. I tillståndet ingick nätfiske. Här låg spöna ute

mest hela tiden och nästan alla dagar fick vi någon form av fisk. Inte så stora, men lagom för en person att steka och äta.

Nätet användes lite i slutet av färden mest för att vi ändå så hade dragit det över fjället, paddlat ner 18 mil och nu snart skulle vi ha paddlat över en av Finlands största sjöar utan att använt nätet. Så vi slängde i nätet varje kväll tills att vi avslutade färden. I medel fick vi en fisk per natt. Vi gissar att det dåliga fisket för oss berodde på att värmen hade slagit till och de flesta fina fiskarna gick ner på djupare vatten. Vi fick öring, röding, sik, abborre, harr och gädda. De mesta på mindre, silvriga och grön-röda wobblers. Otroligt lite napp på spinnare, även om vi fick fisk på spinnare. Vi drog för det mesta draget efter kanoten medans vi färdades fram.

Organisation

Skrivet av Alma

Under året innan färden hade vi regelbundna träffar på Sjövik och framför allt under våren hade vi uppdelade ansvarsområden mellan oss och en tidsplan över vad som skulle avhandlas under mötena (se bilaga).

Veckan innan avfärd var hela gruppen på plats på skolan för att arbeta med de sista förberedelserna, som var framför allt praktiska, men även diskussionspunkter.

Under färden hade vi uppdelade kanotpar, som vi ändrade först när vi kom ut på sjön efter fyra veckor. Kanotparen delades upp efter erfarenhet och vikt m.m.

Hur vi bodde, delades upp enligt önskemål.

Vi hade även arbetslag i land, enligt schemat ved - mat - läger. I ved ingick att fixa ved och eldstad. I mat ingick att laga dagens mat och lägergruppen hade ansvar för att fixa trefot och sätta upp tält och tarp. Dessa arbetslag bytte vi en gång under färden. En tanke vi hade var att man här arbetade med någon/ några andra än de man paddlade med.

Under färden hade vi möten en gång i veckan. På dessa möten fick alla chans att lyfta de frågor man ville. Vi brukade börja mötet med en runda för att sätta dagordningen och sedan avhandla punkt för punkt, med en person (olika varje gång) som var ordförande och förde anteckningar. De flesta av mötesprotokollen finns med som bilagor.

Avslutning

I skrivande stund har det inte gått speciellt lång tid sedan vi avslutade vår färd. Knappt två månader. Kanske inte tillräckligt för att smälta alla intryck och upplevelser. För lite för att fullt ut inse vilka erfarenheter och lärdomar man fått med sig längs vägen. Men jag skall ändå försöka mig på att sammanfatta lite grand.

Att genomföra en längre färd som vår är inte särskilt svårt och kan göras med enkla medel. För att det skall bli en lyckad färd krävs dock en hel del förberedelser och planering. Förutom de praktiska detaljerna såsom exempelvis anskaffning av utrustning och torkning av mat är det viktigt att man som grupp på ett tidigt stadium träffas, lär känna varandra, och diskuterar vad det är man vill - visioner och mål.

Naturligtvis är alla olika och har sina preferenser, så måste det få vara. Utan en minsta gemensam nämnare, en målbild, kan det bli svårt att få en lyckad färd. Det är väl värt att lägga tid på det. Då skapas förutsättningar för trevnad och gott samarbete.

Norra Finland har fortfarande ganska stora områden med relativt orörd natur väl värda att besöka. Det är svårt att förmedla denna storslagenhet i en text. Det måste upplevas. Förhoppningsvis kan du som läsare härigenom ändå bli inspirerad att ge dig ut på nåt liknande själv.

Torbjörn Hallberg, Göteborg, 2017-09-24

Bilagor

Bilaga 1: Kontrakt

Kontraktet gäller deltagare i Expeditionsfärden 2017 Ivalo till Kirkenes, Sjöviks folkhögskola.

Kontraktet är framtaget för främst för vår egen säkerhet, möjlighet att få ersättning av privata saker som används av hela gruppen och förkommit eller gått sönder under färdens gång.

Kontraktet också är ett dokument på förhållningsregler som skall respekteras.

1.Utrustning

1:1 Alla privata saker som tas med till nyttjande för hela gruppens förfogande skall ersättas om de försvinner eller går sönder till en sån grad att de inte går att laga till ett bra bruks skick.

1:2 Privata saker som medtas och man själv förlorar eller har sönder ersätter man själv.

1:3 Privata saker som medtags (ej till allas nyttjande) som förloras eller går sönder görs upp mellan de inblandade. Om inte förhållandena är såna att föreföremålet i frågan tas i bruk för hela gruppens förfogande. Då tillämpas ovanstående paragraf (1:1).

1:4 Gemensam införskaffad utrustning lagas upp till ett bruksskick och delas ut i gruppen efteråt.

1:5 Fordon och Transport.

Rutiner vid böter:

Böter som är självförfållat T.ex. fortkörningsböter stå föraren av fordonet för. Övriga böter t.ex. övervikt av fordonet står hela gruppen för.

Slitage kostnader för:

Bil med kärra 15kr / mil.
Bil utan kära 10kr/mil.
(Släpvagn 5kr/mil, om privat kärra körs).

I denna ersättning ingår att ägaren av fordonet har rätt försäkrad, fordonet är helt och ser till att fordonet är besiktigat under hela färdens tid.

Slitage reparation under färd tars i första hand om av ägaren av fordonet upp till slitage ersättningskostnaden, sen går gruppen in. Behövs bilen ersättas i form av ny bil, köper gruppen en ny bil med värde av 10000 sek.

2. Foto/ text.

2:1 Vi tar med som ett antal kameror som kommer kunna användas av alla i gruppen.

2:2 Alla foton kommer delas mellan deltagarna och alla kommer ha lika stor nyttjanderätt

av dom i föredrags/ redovisnings syfte och privat bruk. Efter färden gå vi igenom alla bilder tillsammans och dela upp vem som har ägande rätten till vilken bild. Vill man sälja en bild till tidningar mm så är det den som har äganderätten (tryckt på avtryckaren) som får sälja bilden.

- 2.3 Allt redovisnings text som skrivs tillsammans under tider vi går under kursen kommer alla deltagare kunna använda sig av 2017 /01/01 till 2017/10/09 (med hänsyn till citat lagar, etc.). Skriver man en artikel om färden och säljer till en tidning. Får man ta vinsten själv när detta anses som egenarbete.

3. Avhopp under färd.

- 3:1 De avhopp under färden som sker skall respekteras av resten av gruppen. Väljer man att hoppa av ska man inte undanhålla det in i de sista, utan meddela de till gruppen i förväg så att gruppen kan planera och strukturera om den fortsatta färden.
- 3:2 Deltagaren som väljer att hoppa av utan kroppsliga (somatisk) och mentala (psykisk) besvär, får för egen del ta sig hem med egen packning och eventuellt en del gemensam utrustning som blir överbliven.
- 3:3 Skulle det ske något hemmavid som gör att en deltagare måste avvika från färden ofrivilligt, t.ex. Dödsfall, får man ta sig hem för egen maskin.
- 3:4 Avhopp vid kroppslig skada, medicinska eller mentalt skäl.
Skulle något inträffa så att en eller flera deltagare måste lämna färden hjälper gruppen till ekonomiskt (om inte försäkringen täcker). Här kan gruppen även gå in och hjälpa en extra person som följeslagare, om situationen kräver att en extra person måste följa den skadade hem/ till sjukhus. Vid uppsåtlig självskada tar man sig själv hem (självskadebeteende, avvägningsfråga).
- 3:4 Gruppen har ett beslutande rätt att avfärda en deltagare i krävande situation. Situationens allvar!

Övrigt:

Den gemensamma kanoten som byggs i gruppen kommer att fungera som ersättning, om en av de lånade kanoterna går sönder till en sådan grad att den ej går att laga till bruksskick igen. Om inte kanoten byts in som kompensering av trasig kanot blir den då till försäljning inom gruppen (om fler är intresserade drar vi sticka om kanonen). Vi pratar igenom mer efter färden. Kapital och gemensamt inköpt utrustning som finns kvar vid kursslut delas ut jämt över deltagarna.

Underskrifter.

Johan Kihlgren
Alma Bågefalk
Jonas Sjöblom
Katinka Johansson
Lovisa Larsson
Torbjörn Hallberg
Mattias Pettersson

Bilaga 2: Tidsplan

Januari

Besluta om budget
Ekonomiplan/ organisation
Ersättning av utrustning som går sönder eller förloras under färden
Samtal om matönskemål
Diskutera gruppstorlek
Ansvarsområden
Visioner
Kommunikation och mötesdatum
Form för beslutsfattande

Februari

Beslut kring bidrag t.ex. årets äventyr
Skrivit CV för ansökan till årets äventyr
Första förslag på meny & recept
Skaffa kartor
Kolla upp väder, vind och vattenförhållanden
Beslut kring utrustning, vad ska vi ha, hur fixar vi, vad köper vi tillsammans och vad gör vi med grejer efteråt?
Marknadsföringsplan
Bankkonto
Hälsa på/ bjuda in Beke

Mars

Slutgiltigt beslut om gruppmedlemmar (inga fler inhopp/ avhopp önskas därefter)
Samtal kring hur vi hanterar konflikter, avhopp, ev uteslutning från färdgruppen - kontrakt?
Samtal kring fysiska/ psykiska förutsättningar i gruppen
Beslut om färdväg
Fiskekort
Ev natur- / kulturaspekter för olika färdalternativ
Bygga klart kanoten
Logistik: start och slutpunkt, var ställa bilar
Samtal om kontakt med omvärlden under färden
Klockor under färden?
Kolla över och uppdatera Mål och syften

Maj

Genomgång av sjukvård / första hjälpen
Riskbedömning samtal / plan
Beslut kring satellittelefon
Depåer för mat
Beslut kring bilar, släp, kanotställning
Dokumentation under färden, skriva, fota (deal) m.m.
Organisation under färden t.ex. tält-, paddelpar, möten, arbetsfördelning, matlagning

- Berätta om natur- och kulturhistoria
- Maten inköpt och torkad
- Packa och organisera mat
- Sjukvårdsutrustning klar
- Utrustningen klar
- Påminnelse om överraskning
- Pengarna insatta

Bilaga 3: Matplanering

Meny

Dag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Frukost	spex	Gröt	Gröt	Gröt	Gröt	spex	Gröt	Gröt	Gröt	Gröt
Lunch	Temos+bröd	Pasta pesto	Solsoppa	Temos+bröd	Droccoli-soppa	Veg-kojs	Typ tacos Med tunna bröd	Temos+bröd	Linsgryta med rostad lök	Potatis-purjo-soppa
Middag	Curry-kokos-couscous-gryta	Fisk/sojabitar med ris	Sincarbon ara med svamp (pasta)	Fisk/sojabitar med mos	Kålbulle med Haloumi	Lasagne	Currygryta med ris	Fisk/sojabitar med couscous		Afrikansk matapa/risotto
Bröd/dessert			Baka bröd!	Efterrätt	Baka bröd!		Baka bröd!	Efterrätt		Baka bröd!

Organisation, recept och måltidsmängder

MATSÄCK nr 1 (5 dagar), 2 st fram till Ivalo

	A	B	C	D	E
Frukost	Pannkaka 2,8 l vetemjöl 7 msk maizena 3,5 tsk salt 7 msk socker 3,5 l mjölk <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Sylt och sirap Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te
Lunch	Pulversoppa 7 dl blåbärssoppa <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Bröd bakat igår Smör, ost, taini, jordnötssmör	Pasta pesto 1 kg spagetti 1 burk pesto <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Olja, salt, ädel- ost	Solsoppa Gul lök (3,5 st före torkning) 7 dl röda linser Zucchini (210 g före torkning) Soltorkade toma- ter 3,5 dl <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Buljontärningar Currypulver Sambaoelek/chili	Varma koppen 7 pkt kanta- rellsoppa <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Bröd bakat igår Smör, ost, taini, jordnötssmör	Broccolisoppa Broccoli (14 dl före torkning) Gul lök (3,5 st f.t.) Spenat (3,5 dl f.t.) 3,5 dl gröna linser <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Vitlök, buljong- tärningar, svart- peppar Bröd bakat igår Smör, ost, taini, jordnötssmör
Middag	Currykokoscos- cousgryta 3,5 dl rödalinser 7 dl couscous gul lök (3,5 st f.t.) paprika (3,5 st f.t.) kokosgräddepul- ver (7 dl blött) <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Curry, salt	Soyagrytbitar/ fisk med couscous Sojabitar 2 påsar kokos 7 dl couscous <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Soya, buljongtär- ningar	Ratatouille Paprika (2 st f.t.) zucchini (2 st f.t.) abeurgine (2 st f.t.) gul lök (3,5 st f.t.) tomatpuré (10 msk f.t.) 7 dl ris <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Vitlök, Sambal oelek, Olivolja Buljongtärning, Lagerblad,Orega- no, Salt, Svart- peppar, Ljus sirap	Pasta sin carbo- nara 1 kg spagetti champinjoner (17,5 dl f.t.) rödlök (1,5 st f.t.) 3,5 dl soltorkade tomater Kantarellsoppa <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Svartpeppar, Svampbuljong, timjan, olja	Potatisgratäng Potatis (1,4 kg f.t.) gul lök (2 st f.t.) riven ost 1 hel kokosgräd- de <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Ost, salt, svart- peppar, vitlök
Efter- rätt/ bröd	Efterrätt: Paj el popcorn		BRÖD	BRÖD	

MATSÄCK nr 2 (5 dagar), 2 st fram till Ivalo

	F	G	H	I	J
Frukost	Krabbelurer 1,5 dl äggpulver 4,5 dl socker 7,5 dl vetemjöl 6 dl grovt mjöl 2 msk bakpulver 3 msk mjölkpul- ver <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Sylt och sirap Smör Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te	Gröt 10,5 dl havregryn 3,5 dl råggryn 3,5 tsk salt <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Grötpålägg Kaffe och te
Lunch	Vegkojs 7,5 dl pulvermos Gul lök (2 st f.t.) Champinjoner (3,5 dl f.t.) <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Salt Svartpeppar	Typ tacos Taco-sojafärs 4 påsar, paprika (3,5 st f.t.) Majs(3,5 dl f.t.) Rödlök Tomatpuré (7 msk f.t.) <u>tacobröd:</u> vetemjöl 6 dl grahamsmjöl 4 dl 1 tsk salt 2 tsk bakpulver	Linsgryta m ros- tad lök 7 dl röda linser gul lök (2 st f.t.) broccoli (3,5 dl f.t.) rostad lök 7 dl soltorkade toma- ter 3,5 dl <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Buljong Svartpeppar	Pulversoppa med bröd 7 dl nyponsoppa <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Bröd bakat igår Smör, ost, taini, jordnötssmör	Potatis purjo- löksoppa Potatis (25 st f.t.) Purjolök (1 st f.t.) <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Vitlök Buljong Salt Svartpeppar
Middag	Kolbulle Vetemjöl 1,05 kg kornmjöl 700 g salt 2 msk <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Smör, hallomi	Lasange Lasangeplattor 600 g rödalinser 7 dl tomatkross spenat (1,2 kr f.t.) gul lök (3,5 st f.t.) <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> vitlöks, Olja Basilika,Oregano, Chili,buljong, salt, Svartpeppar ost	Currygryta Gul lök (3,5 st f.t.) spenat (7 dl f.t.) vitkål (3,5 dl f.t.) gröna linser 3,5 dl ris 7 dl <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> Ingefära Curry Vitlök Olja sambal oelek basilika soya	Matapa Jordnötssmör 3,5 dl spenat (1,7 kg f.t.) kikärtor nudlar 1 kg <u>Krydda/ kylvara/ tillägg:</u> muskot, chili, buljong	Risotto Ris 7 dl gul lök (3,5 st f.t.) 3,5 dl röda linser cashewnötter 3,5 dl russin 1,75 dl ananas (1,75 dl f.t.)
Efter- rätt/ bröd	Efterrätt: Kladdkaka el chokladbollar		BRÖD		BRÖD

Kryddor m.m. Basilika buljong, grönsaks/svamp curry ingefära lagerblad muskot oregano SALT sambal oelek svartpeppar timjan vitlök Olja Soya Mungbönor till groddar	Kylpåse Halloumi Smör Cocosfett ädelost Ost Jordnötssmör Tahini Sylt
Popcorn popcorn 500 g (salt + olja)	Chokladbollar 0,5 dl kakao en nypa salt en nypa kanel Havregryn 3 dl socker 1 dl vaniljsocker 1 msk (kokos) (100 g smör)
Kladdkaka 1 dl kakao 3 dl socker en nypa salt en nypa kanel äggpulver 1, 5 dl vetemjöl 1 msk vaniljsocker (100 g smör)	Äppelpaj/bärpaj (100 g smör) 1 dl havregryn 2 dl vetemjöl 1 dl socker en nypa salt Vaniljsås 2,5 L mjölkpulver
Bröd 1 pkt torrjäst 1 msk salt frön/russin (2 msk sirap) 7,5 dl mjöl 2 dl mjöl till utbak	Grötpålägg (5 dagar) Jordnöt 1,4 l Kokos 4 dl Frön 1,4 l russin 1,4 l äpple 1/5 sirap/socker 8 dl mjölk 4 l

Frukt och grönt som torkades (för hela färden) Zucchini Broccoli Gul lök Röd lök Spenat Champinjoner Paprika Majs Potatis Purjolök Aubergine Vitkål Ananas Äpple	Övrigt som torkades Tomatpuré Ägg
---	--

Dryck Kaffe Te Extra mjölkpulver, kakao och socker till varm choklad	
--	--

Bilaga 4: Mötesprotokoll inför färden

Expeditionsmöte 13 - 15 januari 2017:

Vi träffades på Sjövik under helgen. Förutom att ha ett formellt möte umgicks vi och lagade våra måltider vid lägerelden. En tanke med detta var att vi deltagare skulle lära känna varandra lite bättre och utbyta tankar och idéer kring färden.

Närvarande på plats:

Johan E., Johan K., Alma, Jonas, Torbjörn. Under det formella mötet på lördag eftermiddag deltog Lovisa via Skype. Bosse deltog i egenskap av handledare en stund vid mötets början.

Sekreterare: Torbjörn

Mötet varade från omkring kl. 12.30 till 18.00.

Under fredagskvällen i tipin beslutade vi att följande punkter skulle tas upp på mötet under nästkommande dag:

Samtal om matönskemål

Alla fick framföra önskemål som Lovisa antecknade

Diskutera gruppstorlek

De flesta tyckte att mellan 5 och 8 pers var lagom. Om någon mer är sugen på att hänga med så är det inte uteslutet utan något vi får diskutera i gruppen. Könnsbalans är en aspekt som många tyckte var viktig.

Ansvarsområden

Ekonomi (Johan och Johan)

Natur- kulturhistoria (Johan K och Alma)

Mat (Lovisa och Torbjörn)

Logistik/ kartor (Alma och Jonas)

Sjukvård och säkerhet (Johan E och Torbjörn)

Redovisning (Torbjörn)

Marknadsföring (Lovisa)

Utrustning (Jonas)

Visioner

Samtal vid elden. Önskan om att alla får läsa allas skrivna personliga syften & mål.

Kommunikation och mötesdatum

Mailgrupp och sms-grupp.

Datum för kommande möten fastslogs enligt följande:

13-15 jan

24-26 feb

24-26 mars

5-7 maj

4-8 juni

Avresa ca 9 jun

Hemresa ca 29 juli

Ca 30 juli - ca 3 augusti marginal

Budget

En överslagsberäkning för expeditionens budget gjordes. Det beslutades att varje deltagare sätter in 10000:- på ett bankkonto, som upprättas av Johan K. för expeditionens räkning.

Ekonomiplan/ organisation:

Alla som kan sätter in pengarna som en klumpsumma på det gemensamma bankkonto som

Johan K fixar

Ersättning av utrustning som går sönder eller förloras under färden - budgeten är tilltagen så att utrymme finns att ersätta ev förluster ekonomiskt efter färden

Tidsplan

Under mötet på lördag eftermiddag diskuterade vi vilka förberedelser som måste göras inför färden. Vi utgick då delvis utifrån de ansvarsområden som vi enats om vid tidigare möten. Därefter sammanställdes en grov tidsplan för vårens förberedelser.

Form för beslutsfattande

Beroende på fråga.

Protokoll 24/2 - 2017

Närvarande: Johan, Alma, Jonas, Lovisa, Torbjörn och kanske Bosse.

Dagordning

1. Beslut kring sponsring/ bidrag t.ex. årets äventyr (Johan)
2. Skrivit CV för ansökan till årets äventyr
3. Första förslag på meny & recept (Lovisa & Torbjörn)
4. Skaffa kartor (Alma & Jonas)
5. Kolla upp väder, vind och vattenförhållanden (Alma & Jonas)
6. Beslut kring gemensam utrustning, vad ska vi ha, hur fixar vi, vad köper vi tillsammans och vad gör vi med grejer efteråt (Jonas)
7. Marknadsföringsplan (Lovisa)
8. Bankkonto (Johan K)
9. Hälsa på/ bjuda in Beke (Alma)
10. Gruppstorlek
11. Ersätta Johan E:s uppdrag
12. Kontakter
13. Ansvar till nästa gång
14. Övriga frågor

1 och 2: Vi är eniga om att skipa sponsring, därav faller punkt två bort automatiskt.

3: Vi diskuterar mat. Torbjörn presenterar vikt-exempel. Vi ska köpa en sirapsflaska åt Torbjörn i Ivalo. Vi fortsätter arbetet och lägger mer tid på synpunkter senare i processen. Maten packas veckovis. Matmängden klar till nästa möte och beställt!!!!

Frågor till Bosse: Grossist? Björnsäkra!?

4: Jonas har tagit med utskrifter, fram till Inari och visar. Vi spanar in olika rutter norrut från Inariträsk. Vi väljer preliminärt Munkelva efter Inari. Pasvik är det massa krångel med visum och ut/införsel av hund etc.

5: Alma har letat på YR och nåt annat. Lite regn, 10-20 ° Jonas och Alma kollar upp tidvatten.

6: 7 st Duluth-säckar till mat - låna så många som möjligt av skolan, Alma och Jonas har varsin att låna ut. Torbjörn kan tänka sig att köpa en bunt militärsäckar. Alma har en strålande idé, om vi har depåer kan vi lämna maten i vad som helst i depåerna och fylla dulutherna när vi kommer fram dit! En säck med extra mat!

Wannagan till köksutrustningen och tarpen.

Kylsäck.

Jonas spyr på plastpåsar i lägret. Plastpåsar för maten i större tygpåsar, i en sopsäck i duluthen. Bakertält, myggsäkert, tarp till luncher och åskskurar, och ett 1-2 mans tält för sjuklingar och enslingar.

Kartor - se gruppen.

Kompass - personlig

Kanoter - 3 st prospectorer

Extrapaddlar - de som vill tar med extra. Smaksak.

Tågningslinor - 1/person

Förstahjälpen - Ett stort, väl-paketerat!!!

Vattenreningstabletter - vid lyft.

Reperationskit

Grytor: 2 + fälttugn + kaffeanna - låna av skolan

Osthyvel

Multiverktyg

Skärbräda/wannagan-lock

Vattendunk 2 st

Diskmedel, stålull

Eldhandskar

Glödspade - trädgårdsspade

Kamera - Alma och Jonas tar med sig sina, alla får låna.

Solcells-laddare - kolla upp!

Fiskegrejer + fiskekort + filékniv + nät 4-5 cm i maskstorlek? - Johan utnämnd till fiske-ansvarig

2 skogsyxor 1 slöjdyxa

Brynen + fil

2 sågar

Gitarr - Alma tar med kanadagitarren

Såghäfte! -Lovisa ansvarar för att sätta ihop

Forkar - tillverkas på plats

Extra snöre (eldsäkert) och lina

Bankkort (se punkten om bankkonto)

Inbrotts-säker matförvaring

Överraskning till när vi går i mål!

Öskar!

Badtermometer

Sällskapsspel?!

Högläsningsbok!

Specialknivar (skedkniv, karvsnitts-kniv)

Liten sekator

Grillgaller

Groddburk!!!

Burk/ar till rester

Fiskhink

7. Facebooksida, Lovisa fixar

8. Bankkonto. 120 kr. Står på Johan för enkelhetens skull. Alla ska sätta in 10 000 kr så snart som möjligt. Kontonr 964 696 419-8. Finns ett betalkort. Johan har fixt en kassabok. Johan fixar IBAN-nr och BIC-nr till Jonas.

9. Hälsa på Beke gör vi imorgon (söndag)

10. Vi anser att 5 är en bra storlek på grupp, men 6 personer vore det optimala, 7 funkar också. Vid rekrytering av ny medlem är det viktigt att inte lova något innan hela gruppen sagt ja.

11. Johan K ensam på ekonomi och sjukvård tillsvidare.

12. Tikkanen@mac.com, Hannu, mika.kalakoski@gmail.com, Ivalo området - fått adressen av Lars Fält.

13. Johan K kollar upp fiskekort. Alma kollar vart vi kan ställa bilar vid start- och slutpunkt. Lovisa och Torbjörn gör klart matplaneringen.

14. Torbjörn förespar regelbundenhet i sömn etc.

Protokoll 25/3 - 2017:

Närvarande: Alma, Lovisa, Jonas, Johan och Torbjörn (Bo Weslién på drop-in).

Närvarande via Skype: Katinka och Mattis.

Sekreterare: Johan Kihlgren.

Slutlig gruppuppsättning.

Vi har till frågat ett fler tal personer om dom vill åka med. Under lördagen pratade vi med Mattias Pettersson, Luleå och Katinka Johansson, Lund. Dom är de som uttryckligen sagt att de vill åka med. Efter samtal via Skype med dom så har vi godtagit att dom följer med. De har även godkänds av Bo Weslién, Kursföreståndare. Den slutliga gruppen är nu Alma Bågefalk, Johan Kihlgren, Jonas Sjöblom, Katinka Johansson, Lovisa Larsson, Mattias Pettersson och Torbjörn Hallgren.

Samtal kring fysiska och psykiska förutsättningar i gruppen.

Samtal fördes om hur gruppmedlemmarna blir, agerar och betar sig i olika situationer. T.ex. när man blir trött eller har lågt blodsocker.

Samtal kring konflikthantering, avhopp, ev. uteslutning av gruppmedlem och om vi ska upp-rätta ett kontrakt gentemot varandra.

Om något oförutsett skulle hända samt om hur vi gör med material, bilder, texter och utrustning. Johan tar fram ett förslag / mall på ett kontrakt som diskuteras och görs om vid nästa mötes tillfälle. Bosse flikade in att vi inte kan utesluta någon enligt de studierättsliga föreskrifterna vi har i Sverige. Här får vi skapa rutiner eller skruva in något i kontaktat som styrker att man kan ha misskött sig före eller under färd. T.ex. Skolans regel om droger och alkohol. Vi pratade också om att ha veckomöten där man får ta upp saker man är nöjd eller missnöjd med. Alma pratade om Giraffprat (ett kommunikations sätt).

Logistik, start och stoppunkt. Var ställer vi bilar mm.

Alma kollar upp var om vi kan ställa en bil hos Katinkas bror i Kirkenes, om det finns någon vi kan ha en bil hos i Ivalo/ Inari samt mat depå.

Kolla över Mål och syften med färden.

När vi nu ändrat hur långt vi ska färdas och vilka vi är, har vi kollat igenom de gamla målen och syftena vi skrivit ner. Alma att revidera de gamla mål och syften vi haft.

Mat.

Nu vet vi hur många vi är och att vi inte kan fiska i Ivalojoki. Så nu räknar Torbjörn ut en total mängd mat som skall införskaffas och Johan beställer de genom köket. Lovisa tar fram recept på bröd. Vi handlar så gott de går Eko-märkt men blir det för dyrt så från går vi de, Johan och Torbjörn får ansvarsfrihet att handla efter förnuft. Vi har också diskuterat och kommit fram till att varåen tar hand om sitt egna fika under färden.

Ansvarsområden.

Vi delar ut de ansvarsområden som Johan E haft på de nya medlemmarna.

Sjukvård och Redovisning hoppar Katinka in på och Utrustning samt Ekonomi hoppar Mattias in på.

Protokoll 2017-05-07, Sjövik:

Närvarande: Alma, Johan, Jonas, Katinka, Lovisa, Mattis, Torbjörn.

Drop-in: Bo

Sekreterare: Mattis

1. Genomgång av tidigare protokoll -Johan

2. Nya punkter från Fredagen -Alma

3. Logistik. Fordon. Släp mm

Johan har kollat alternativ för inköp. Hur stor? Modifiera ställning? lösningar?

Hur tungt? Torbjörn är behörig för tungt släp. Byta vid trötthet.

Rutin vid böter?

Fortkörning - Chauffören

Övervikt - Kollektivt

Kolla upp allrisk på ordinarie kontra Falck, pris/vad som ingår. ?

Från expeditionskontot.

-Alma

-Jonas

Slitagekostnad - Beslut

Med kärra: 15:-/Mil

Utan kärra: 10:-/Mil

Reparation: Verkstadsreparationer tas i första hand ifrån slitageersättningen. Kostnader utöver detta:

Beroende på bilens värde. Beslut: upp till 10.000:-

Bilrunda

Beslut, primära

-Alma: Volvo V70, 1998, nybes, nyservad, dragkrok, lastbågar, -20k, manuell,

-Jonas: Opel astra kombi, 97:a, 28k, 1,6, dragkrok, manuell,

Reserv:

(-Lovisa: VW Passat, 2001, tanklocket tjärvar, 40k, dragkrok, röd, manuell,)

Kl. 10.50-11.15: Rast i solen.

11.15

Johan pratar släp. Funderar på att köpa en privat/firman.

Bromsat släp behöver vi.

Slitagekostnad vagn?

5kr/mil

Vem står som ägare/tecknar försäkring?

Beslut: Johan och Lovisa kollar upp lämpligt släp. De får ok och fria händer att hitta lämplig lösning.

4. Kontrakt - Johan läser upp underlaget

Se bilaga

5. Matdepåer.

Beslut om att skippa dessa och handla i Ivalo.

6. Mål/syfte.

Beslut om att texten som är upplagd är ok.

7. Riskbedömning ifyllnad.

8. Sjukvård/Säkerhet.

Rutiner hantering av utrustning.

Ett visst mått av ordning.

Eggarna skarpa och FHL säker rutiner för hantering av skärande verktyg.

Pauser. Planera, mat innan dippar.

Forsar, hoppa ur, syna och planera. ”Scouta”.

Öva kamraträddning på förberedelseveckan.

Hålla ihop gruppen.

Löpande riskbedömningar.

Nedkylning rutiner.

Mathantering. Handhygien. Rutiner.

Skoskav, svamp, fotvård. Svampsalva/kådsalva. Fotkräm.

Ormbett?

Insektsbett?

Hundbett?

Rutiner, kartkoll var finns lämpliga extraheringsplatser i närheten?

Kartkoll, hålla sig uppdaterad.

Samling efter fors.

Tydlig kommunikation.

Klar kommunikation.

Rephantering.

Sprida ut utrustning mellan kanoterna.

Flytväst.

9. Satellittelefon.

Får vi låna den så lånar vi den.

10. Organisation under färden.

Rullande schema

Läger

Mat

Ved

-grupper

Två veckors rullande.

Skilja på läger- och kanotpar.

Paddelpar - diskutera nästa gång

Veckomöte.

11. Mat

12. Utrustning

Genomgång av personliga listan

13. Fiske.

Lösa i Ivalo.

13. Klockor/kontakt med omvärlden

Hur ska vi göra? Tidsansvariga? Rutiner,

Mobil, ok, men sköt det diskret.

Skypemöte 21/5:

1. Hej allihopa.

2. Mötesunderlättare Alma ordförande Mattis antecknare

3. Kort mårunda, ämnesrunda.

Katinka

-PLB sändare?

*Engångskostnad ca 3000:-

Registrera hos Sjöfartsverket.

SPOT. Låna gratis men inte lika

bra täckning i norr och bergiga områden.

Jonas

-Mobiler?

*En runda, resultat ungefär: gör det du måste/vill men gör det diskret.

-Högläsningsbok?

*Den ylande mjölnaren

Mattis

-Kartor?

Jonas har mailat expeditionen på skolan, de printar ut ett antal och laminerar en uppsättning.

A4 på a3 papper. Johan kollar vad som är ordnat.

Torbjörn

-Satellittelefon?

*Torbjörn och Katinka kollar. De får mandat att ta ett beslut.

-Myggjackor?

*Status. ev. köpa i Sala, Johan ringer och bokar

Johan

-Släpvagn.

*150X300. Johan har kikat på ett nytt, totalvikt 1300kg. Finns det inte på lager köper Johan ett mindre.

Alma

-Bok

*Hit och dit och långt bort

-Bilförsäkring?

*Alma har ringt Falck och frågat. Gäller ej för Almas bil utomlands då den är för gammal. Gräns på 19år typ. Kollar lite.

-Kontaktlista?

*Sprid till anhöriga.

Alma har laminerat ett utskrivet ex.

-Sjukhus & sånt?

*Närmaste sjukhus? Sjukstugor?

telefonnummer osv.
Kolla med turiststället.
Katinka kollar upp lite kring ämnet.
Europeiskt sjukvårdskort.
Bra att ha med pass, men inte prio.

-Sjövik.

*

Jonas kommer den 4:e, utrustningskoll.

Alma kommer den 5:e, plockar upp LoviPeik påvägen. Prata om rutiner, vad vi har för kunskaper, kamraträddning helst i blåst, prata om naturkultur.

Katinka kommer den 4:e-5:e, kamraträddning, sjukvårdsfix.

Mattis kommer den 4:e, bada, slipa yxa, hjälpa Jonas med dragkroksel, pillar med div.

Torbjörn är på plats, pillar med kanot, handla mat, packa sortera mat,

LovissaPeikko kommer den 5:e, torka annanas,

Johan kommer den 5:e, pillar med ovan nämnda

Lovisa

-Peikko

*Träna bort ”vakt av Lovisas grejjer” på Sjövik.

We come in peace Peikko! vi lovar.

Slut för ikväll, tack för ikväll.

Bilaga 5: Mötesprotokoll under färden

Mötesprotokoll 14:e Juni

Möte

*Möte onsdagar

*Indelning grupper/ byta var 7:e dag

*Spot

*Runda var möte

*En mötesansvarig/vecka

*Rundan:

L: Peikko

JK: Logistik, slöjd: skedar osv. organisationsrutiner

K: Organisering av plock och lock

J: Kamera, Bajs, Vägen upp, färden hittills, tarp

T: Satellittelefon, säkerhetsrutiner, Dokumentation till redovisning

A: Dela upp uppdelning av saker, genomgång

M: Vilodagar, slipa yxa, fiske, ordning, dagen

Lovisa:

Peikko - Egen plats, kopplad. Lovisa vakt kortkoppel. Vaktar han, låt Lovisa lösa det.

Johan:

Slöjda skedar, slevar, smörknivar, soppslev, stekspade.

Organisation: Gå upp i tid. Frukostfolket upp först. Frukost. Riva läger. Disk.

Lunch: Lägerlaget - eld, ved, eldstad. Matlaget - Lagar mat. Vilodag

Grupper:

Läger: Resa tält, tarp. Eldstad, ved.

Matlaget: Mat, ved, eldstad.

Ordning: Mat-->Läger-->Vila-->Repetera

Katinka:

Var finns allting? Nomenklaturen. Titta och dela upp. Genomgång av matsäck. Fem dagars, frukost-kaffe-te flyttas med, lök, spenat. Kryddburkar. Kylsäck. Extrasäcker - extrapåsen, efterl-
valo, extragrötar osv. Matsäck: Fem dagar. Töm. Flytta med: Frukost, överblivet, Te+kaffe.
Titta dela upp grejjer. Gå igenom utrustningsduluthen. Knyta eller inte knyta packning?

Jonas:

Bajs, riktning på bajset, sten på, tydlig markering.

Kamerakoll. Tiden hittills. Hålla tider. Hålla gruppen.

Torbjörn:

Satellittelefon - Genomgång

Dokumentation: Ha redovisningen i bakhuvudet. Kom ihåg incidentrapport vid ev. incident.

Redovisning - ”Museum” Säkerhetsrutiner: Handtvätt, stadiga skor.

(Lunchpaus) ((Solgryta))

Mattis:
Vilodag
Fiskeprat.

Dagen: Diska, bära, över bäck, Slå nytt läger.

Mötet avslutat.

Veckomöte 19/6:

Alma: Kort utvärdering av färden hittills
Mattis: Lägergrupp, ordning på hela lägret
Torbjörn: småsaker. Ordning och reda.
Katinka: Ryggsäckar, byte.
Johan: Tidsplan
Jonas: Kanotpar
Lovisa: Arbets/vilogrupper

Genomgång av föregående protokoll.

Stekspade och smörkniv kvar att tälja. Svårt att hitta saker. Rörigt med måltiderna när vi frångår det planerade systemet, men samtidigt bra att kunna vara flexibla. Tarp över elden? Om tarp sätts vid elden, sätter lägergruppen upp även tunneltältet.

A: Bra jobbat, lite rörigt men över förväntan. Bra jobbat, imponerad av hur tungt alla kan bära. Tidsplan, ordning och reda runt elden. Inte stressa, men ha koll på tiden. Funkar bra att kunna säga till när nåt inte funkar. Börja hitta roller i gruppen. Go grupp. Bra tempo. Jonas gillar nö tandet. Bra med tidig vilodag, både socialt och fysiskt. Bra att alla fått orientera.

M: Hjälpas åt att få in verktyg torrt. Matansvarig plockar ihop, sist från elden släcker och plockar.

T: Se ovan (M: flikar in om hink-sittandet)

K: Fråga först! Bra med idéer, men kommunicera innan. Svårt att kunna ta ansvar när en inte vet vad en ska ansvara för. Sortera mat och gå igenom nya matsäcken. Markera om gamla matsäcken. Matredskapspåse i wannagan. Allt på sin plats. Matgruppen steget före. Bröd bakas av matgruppen dagen innan brödlunch. Lägergruppen fixar ved till frukost.

JK: Sikt framåt. Både med mat, efterarbete och hemkomst. Planerat, 1 mil om dan, i Kanada 2,5 mil om dan. Stående punkt, var är vi? var vill vi? Tidigare mornar. Säga till om möte kvällen innan. Rutin. Bestämma tid?! Frukostgruppen lånar klockan. 7 senast upp. Godnatt, 11 på kvällen... ish. Vara klar innan frukost. 1 minuts frukostmöte.

L: samma arbets/vilogruper en vecka till

JS: Johan, Lovisa och Peikko. Alma solo. Jonas och Katinka. Torbjörn och Mattis.
Packning som hör till respektive kanot:

Too-tiki
Fältugn, Matsäck, Vattendunk

Poseidon
Matsäck x2, Wannagan,

Ei saa peittää
Matsäck x 2, Gitarr, Vattendunk, Yxa, såg

Båten
Matsäck x2 + 1 gryta, Bakertält, Yxa, såg

Mötet avslutas.

Mötesprotokoll 26 juni:

Detta avhandlades i snöblandat regn kring en stor, varm luncheld denna dag:

Morgon-rutin

Vi behöver bli noggrannare med att kolla ev kvarglömda prylar innan vi lämnar lägerplatsen. Väck alla kl 7 då frukostlagningen inleds så att alla hinner packa sina saker innan frukost. De som sovit under tarpen river tarpen och samma med vindskyddet.

Kartkoll, tidsplan och mat

Vi kollade på kartorna fram till Ivalo. Det är 9 st, varav vi nu är på kartblad nr 3. originalplanen är att vara där inom en vecka, vilket känns tight. Alma och Lovisa utsågs till matinventerare. Resultatet av inventeringen är att vi, efter omfördelning av extramaten och maten som var tänkt till efter Ivalo, nu har mat för tio kompletta dagar utöver de fem dagar vi hade färdigpackade. Känns tryggt!

Johan förvarnar om ev tidigare avhopp om vi blir för sena till Kirkenes. Vi kollar igen om en vecka och ser hur vi ligger till och ev behov av att ändra rutt.

Kanotpar och arbetslag

Vi hade en sluten omröstning angående intresse av att byta paddelpar och arbetslag (ved-, läger- och matlag). Den som ville byta fick lägga en kotte i en hatt som alla gick till, en och en. Ingen kotte hamnade i hatten, d.v.s. vi fortsätter som innan.

Mötesprotokoll för den 5/7 2017

Mötessekreterare tillika ordförande Katinka Johansson

Det här mötet hölls i ihållande reng runt elden med forsen brusande i öronen i vad som senare kom att kallas missärläget. Under mötets gång insjuknar Torbjörn i maginfluensa.

Behandlade punkter:

Mårunda, vad har gruppens individer för behov:

Målet är att gruppen ska må bra. Just nu mår gruppen inte så bra.

Efter att alla har fått säga sitt kommer vi fram till:

- De flesta är trötta i kroppen.
- Några upplever att de får för lite sömn.
- Några känner att maten inte räcker till och blir inte tillräckligt mätta vid måltiderna.
- Brist på mat och eller sömn leder till att några i gruppen känner sig mer lättirriterade.
- Det finns önskemål om att vi ska paddla mer effektivt när vi väl paddlar och sedan vila när vi är lediga och tar pauser.
- Några har behov av sovmorgon.
- Bättre kommunikation efterfrågas.
- Att alla ska ta ansvar för sitt mående och kommunicera det till gruppen efterfrågas.
- Några känner att mycket ansvar ligger på dem och att de vill kunna släppa lite mer på det.
- Det finns en stress över att inte hinna fram till Ivalo i tid innan maten tar slut. Andra behov kanske måste stå tillbaka för effektivisering så att gruppen inte ska utsättas för att bli utan mat.
- Några upplever att det är bättre att alla kommer i säng i tid än att införa sovmorgon.
- Det finns önskemål om mer hjälpsamhet i gruppen när det kommer till att läsa forsar och ta sig framåt.
- Några upplever irritation på grund av att de känner sig på efterkälken hela tiden och därmed upplever att de inte heller får något inflytande.

Paddelpar och arbetsgrupper:

Vi diskuterar kring att vi ej har bytt paddelpar och arbetsgrupper trots att detta är något vi kommit överens om före avfärd. Vi kommer fram till att då vi måste vara så effektiva som möjligt kan vi ej i nuläget heller byta paddelpar men vi gör nya arbetsgrupper. Katinka och Johan - Jonas och Torbjörn - Lovisa, Alma och Mattis blir de nya arbetsgrupperna.

Vi diskuterar kring att det finns olika erfarenhet i gruppen av att paddla och läsa forsar. Vi beslutar att vi framöver ska hjälpa varandra så gott vi kan. Vi ska läsa forsar tillsammans så att alla paddelpar ska känna sig mer bekväma med sina val kring att paddla eller lina och vilken väg som är bäst att ta. Vi diskuterar vikten av att kommunicera till varandra och att läsa av varandra för att vi ska veta var och när extra stöttning kan behövas.

Tidsplan:

En kartkoll ska genomföras för att se hur många dagar vi bör ha kvar till Ivalo. En ny inventering av maten görs också.

Vi måste effektivisera gruppen för att hinna till Ivalo innan maten tar slut. Detta ska göras genom följande punkter:

- Klockan ska börja följas noggrannare. Det är nu mer ok att informera gruppen om vad klockan

är.

- Vi ska ta med oss ved på morgonen till lunchelden.
- När vi är färdiga med våra egna ansvarsområden ska vi hjälpa varandra innan vi tar egentid.
- Alla ska ta ansvar för att plocka i ordning i lägret.
- De som är lunchansvariga ska också vara ansvariga för att ha koll på tiden och se till att vi kommer iväg när vi är klara med lunchen.
- I den mån det är möjligt ska lunchen förberedas dagen innan eller på morgonen.
- Kaffe och te drickandet ska effektiviseras genom att vi tar med varmt vatten i termos när det är möjligt, samt värma vatten så fort som möjligt när maten är färdiglagad. Vi ska inte heller se det som ett måste vid varje lunch.
- Frukosten ska "bambas" ut av frukostansvariga både för effektivisering och för rättvis fördelning. Kåsorna måste därför sparas vid eldstaden under natten.
- Gruppen ska bli bättre på att kliva upp klockan 07.00. Gruppen ska vara färdig klockan 08.30. Lägret ska lämnas senast 09.00. Lunch ska tas kring klockan 13 och vara cirka 1 timme. Vi ska börja leta läger kring klockan 17.

Vad ska vi göra när vi kommer till Ivalo:

- Samtliga ska införskaffa mat till gruppen för 2 hela dagar var för att täcka upp för återstående dagar på Inarijärvi.
- Önskemål finns kring att äta skräpmat, duscha, basta och dricka öl.
- Några i gruppen behöver införskaffa sig nya kläder så som mössa och byxor.
- Några skulle kunna tänka sig att bo i stuga eller vandrarhem.
- Vi enas om att ett läger nära Ivalo alternativt en camping fungerar för hela gruppen.
- Inhandling av reparationssaker och eventuellt reparation av kanoter.
- Inhandling av mat.
- Önskemål finns om vilodag med möjlighet för ensamtid.
- Några önskar lämna Ivalo så snart som möjligt, några önskar upp till 4 dagar där. Gruppen beslutar att stanna i Ivalo max 3 dagar om det är möjligt.
- Några vill ringa hem.
- Några vill skicka vykort.
- Kontakt med Katinkas föräldrar ska tas rörande logistik med upphämtning.

Utvärdering av rutiner:

Det finns önskemål om sovmorgon i gruppen. Då vi ligger dåligt till tidsmässigt beslutas att 07.00 fortsatt ska vara tid för uppstigning. För att vi ska komma i säck tidigare under kvällen beslutas att den så kallade pet-tiden, då den som vet vad klockan är petar på de som vill veta ska ändras till klockan 22.00 så att samtliga som vill kan vara i säck senast klockan 23.00. Det finns önskemål om ändring av rutiner men då vi behöver effektivisera beslutas att rutinerna får kvarstå och ska skärpas.

Ovanstående bygger på protokoll som förts i hällregn i anteckningsbok under färden. Sammanställt av Katinka Johansson 28/9 -17

12/7-2017 Mötesprotokoll Ivalo

Närvarande: Johan Kihlgren, ordf. och sek.
Torbjörn, Mattis, Katinka, Lovisa, Alma och Jonas.

1.Vidare färd.

1:1 Rutt

Vi paddlar från Ivalo 13/7 och paddlar upp längst den mittersta ö-gruppen på Enareträsk.

1:2 Upphämtningsdag

Vi blir upphämtade den 26/7 (slutar paddla den 25/7).

1:3 Upphämtningsplats.

Vi kommer bli upp hämtade i närheten av Partakko eller strax norr om Partakko. Längst väg 791.

2. Mat.

2:1 Alla köper 2 dagars mat var som man sen är ansvarig för vid matlagning.

3.Paddelpar/ arbetslag.

3:1 Arbetslag

Faststår tillsvidare.

3:2Paddelpar,

Jonas paddlar solo. Vi andra bildar par som byts var tredje dag.

13/7 Jonas= solo.

Lovisa-Katinka

Mattis-Johan

Torbjörn-Alma

16/7

Torbjörn-Johan

Mattis-Katinka

Alma-Lovisa

Jonas = Solo

19/7

Alma-Johan

Katinka-Torbjörn

Jonas-Mattis

Lovisa= Solo

22/7

Katinka-Johan

Torbjörn-Mattis

Jonas-Lovisa

Alma= solo.

4. Rutiner

4:1 Vi bort ser från alla rutiner, vi tar bort klockan. Bara de som vill ha klockan tillgänglig används sig av den (vi diskuterar om detta beslutet den 20/7(Blev inte av)).

5.Underhåll och reparationen

5:1 Vi ringer och kollar med Bosse om Fernissa på kanoterna.

5:2 Vi gör ”första hjälpen” på kanoterna nu i Ivalo (Stryker på något lager fernissa på de värsta skadorna). Reparationer görs mer utförligt i Kirkenes (Ta bort silvertejp och laga med leukoplast istället). Samt fixa kanotstället som gick sönder på upp resan.

6. Logistik efter färden.

6:1 Vi blir hämtade i närheten av Partakko, den 26/7 av Katinkas föräldrar. Vi tar oss alla upp till Kirkenes och tar en extra dag för att fixa med kanoter och kanotställ. Kanoterna skall tvättas ur och kastruller diskas noggrant.

6:2 Den 28/7 Åker vi ner mot Inari för att gå på museum och kultivera oss mer om den samiska kulturen. Avfärd hem åt avgår senare under dagen 28/7.

Protokoll möte dag 42 på färden:

Klocka/mobil sistadagarna

- OK att använda, men fortfarande diskret med mobilen
- Uppstigning 8:30
- Pettid ikväll

Bilder

- Inga porträtt eller taggningar av Torbjörn och Mattis
- Katinkas pappa vill inte synas på bilder
- Vi går igenom bilderna och vem som tagit dem i Kirkenes.

Mat ner

- Gemensam mat ner och på Sjøvik
- Billig mat

Trasigt/Borttappat/Upphittat

Borttappat

- Jonas kniv - Ersätts ej
- Paddeln i forsen - Redan ersatt
- Torbjörns 2 liggunderlag - Ena ersätts
- Johans mugg - Ersätts ej
- Mattis arbetshandskar - Ersätts ej
- Diverse drag - Gruppen ersätter
- Jonas vante - Ersätts ej
- Johans spötopp - Ersätts ej
- Öskar - Gemensamt så ingen ersättning

Trasigt

- Yxor - Repareras/slipas
- Wanagan - Behöver ny botten, Johan fixar
- Duluthar - Tvättas/ses över
- Almas och Jonas säckar - Gruppen tvättar och ser över.
- Torbjörns såg - Lämnas som den är
- Paddlar - Tälja bort flisor och oljas
- Almas spötopp - Skiter vi i
- Bärren - Jonas fixar hemma
- Jonas ryggsäck - Jonas fixar hemma
- Tågningslinor - Ses över
- Grytor / köksutrustning - Skrubbas och ses över
- Slöjdverktyg - Ses över
- Säckar - Torbjörn tvättar sina, gruppen tvättar de andra.
- Plastspork - Ersätts ej

Kanotreparation

- Bort med silvertejp i Kirkenes.
- Shellacas på Sjøvik
- Slitstäv fixas på plats.
- Bord och stävar fixas på Sjøvik.

På Sjøvik

- Kanoter

- Grytor
- Duluthar - Kolla läderbehov
- Paddlar

Fördelning av utrustning

- Fördelas på återvändarhelgen
- Ei saa peittä 8000 grundpris plus ca 2000 för tjära osv. Vem som köper ut bestämmer vi på återvändarhelgen.

Kirkenes

- Ta bort silvertejp
- Severtijärvi på vägen upp
- Se på bilder

Dag 1

- Badhus/dusch vid ankomst
- Middag med katinkas familj

Dag 2

- Kanotställ fixas
- Silvertejp tas bort från kanoter
- Grytor skrubbas
- Tvätt av påsar
- {Lunch ute}
- Foton på em
- Middag tacos & marängswiss

Hemfärd

28 Juli

- Uppstigning 7, avfärd 9
- Museet kl 12 med luch, ingen stress.

29 Juli

- Sover i Ume/Lule

30 Juli

- Möts upp i Ume
- Kommer fram till Sjövik

Rapporten

- Lovisa gör en Doodle
- 18 December är deadline för inlämning av rapportdelar. Torbjörn sammanställer.
- 2 Oktober är deadline för rapporten färdig som PDF.
- 5 Oktober på kvällen ska alla vara på Sjövik.
- 8 Oktober är kamrathelgen.

Rapportens indelning

- Syfte/mål - Alma
- Bakgrund/tidsplan - Torbjörn
- Samordning/möten osv - Johan
- Mat - Lovisa
- Kartor - Jonas
- Utrustning - Mattis
- Säkerhet - Katinka
- Ekonomi - Johan
- Natur - Katinka
- Kultur - Alma

- Rutt - Alma
- Fiske - Johan
- Peikko - Lovisa

Färdens indelning för rapporten

- 9/6 till 13/6 Färden upp - Johan
- 11/6 till 19/6 Mårkning över fjället - Torbjörn
- 20/6 till 22/6 Lining innan första tallskogen - Jonas
- 23/6 till 4/7 Lining/paddling innan magsjuka - Katinka
- 5/7 till 10/7 Första dagen magsjuka till innan ankomst i Ivalo - Lovisa
- 10/7 till 14/7 Ankomst i Ivalo till Sista biten av älven - Alma
- 15/7 till 25/7 Inari - Mattis

Varje avsnitt delas in i en Objektiv del där man beskriver utan inblandade känslor. Samt en del som är Subjektiv, där man skriver om hur man tycker det fungerat osv.

Redovisningen

- I jubel
- 45-60 min
- Kronologisk ordning på berättandet
- Vi bakar in natur/kultur, förberedelser osv i berättelsen.

Utställning

- Karta
- Snurran
- Slöjdalster
- Ei saa peittä
- Testa på packningsvikt
- Bilder

Bildspel

Ekonomi

Verkar bra

Johan gör rapport

Skador på människor

Skriv till Johan om du skadat dig.

Bilaga 6: Läkemedelslista

Allergiska besvär:

Betametason 0.5mg (Svåra allergiska reaktioner) (30 st) Ta 10 tabletter upplösta i vat-

Epipen (Svåra allergiska reaktioner, livshotande tillstånd) (2 st) Ges i utsida lårmuskulatur, tryck ordentligt mot låret och lyssna efter ett klick, kan ges direkt igenom kläder. Håll kvar 10 sekunder, massera sedan området 10 sekunder. Effekt 5-15 min.

Hydrokortisonsalva (vid lindriga eksem från ex. sol, insektsbett) Stryk ett tunt lager morgon och kväll 3-4 dagar, upp till en vecka. Ej runt om ögonen, ej i sår.Klådstillande, inflammationshämmande.

Loratadin (vid allergiska besvär, även akuta)(30 st) 1 tablett dagligen, klådstil lande, inflammationshämman de kan ge trötthet.

Antibiotika

Selexid 400mg (vid urinvägsinfektion) (10 st) 1 tablett morgon och kväll i 5 dagar.

Heracillin 1g (vid hud och mjukdelsinfektion, (lungor)) (18 st) 1 tablett 3 gånger dagligen

Smärtlindring:

Oxycontin 5mg (Starkt smärtstillande depot-tablett)(26 st) 1 tablett morgon, ev även kväll. 12h effekt. Dosen kan ökas. OBS förstoppande.

Ibuprofen 400mg(Inflammationshämmande, smärtstillande)(90 st) 1 tablett, max 3 gånger per dygn, max 1200mg per dygn. OBS kombinera ej med Volta ren gel.

Alvedon 500mg (Febernedsättande, smärtstillande) (100 st) 2 tabletter max 4 gånger per dygn, max 4g per dygn.

Voltaren gel (Lokal smärtlindring, inflammationshämmande) Strykes på smärtande områ de. 5-10cm, 2 gånger dagli gen (Max 20 cm (8g) per dag). Ej över sår eller eksem. OBS sola ej behandlat

Linnex (Linnement med smärtlindrande egenskaper)

Magbesvär

Loperamid 2mg, Dimor 2mg (vid akut diarré) (34 st)

Microlax (1 st)

Dulcolax (6 st)

Övriga läkemedel

Xylocainsalva 5% (lokalbedövning)

Aloe Vera gel(1 tub)

Imovane 5mg (3 st)

Sobril 5mg (1 karta)

Vätskeersättning (2 rör)

Förbandsmaterial:

Vanliga plåster i väv (1 rulle)

Nonwoven tvättservetter (1 låda)

Sterila kompresser (10 st)

hudområde, kombinera ej med Ibuprofen.

Ca tre strykningar ger god ef fekt. Använd ej på samma hudområde som Voltaren gel.

Startdos 2 tabletter, efter 2-3h upprepa med 1 tablett efter varje lös avföring. Max 8 tabletter/dygn, max 2 dygns behandling.

Vid förstoppning och svårighet att tömma tarmen. Tages rek talt och låt verka 5-15 min.

Som ovan, med verkningstid på 10-30min.

Lindrar klåda från bett, an vänds även för att lindra smärta i sår. Kan läggas direkt i såret eller på kompress, även brännskador.

Svalkande och lindrande vid brännskador

Vid tillfälliga sömnbesvär

Lugnande, vid ångest och oro.

Vid vätskebrist relaterat till ökade förluster eller dåligt intag av vätska.

Väv/film att fästa kompresser med (1 rulle)

Kirurgtejp (1 rulle)

Leukoplast (2 rullar)

Steristrips (2 förpackningar)

Nätförband för brännskador (1 förpackning med 2 ark)

Dauerbindor (4st)

Övriga sjukvårdsmaterial:

Pincett (1 st)

Klorhexidinsprit (1 flaska)

Klädsax (1 st)

Värmereflekterande filt (1 st)

Handsprit (1 flaska)

Termometer (1 st)

Anteckningsblock och penna